

50

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6
อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

นางสาวชะรีพะอ์ อูมา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Necessary Characteristics for Work Performance According to Authorities
of Basic Education School Board Members in Quality Network Group
1,3 and 6 in Yaring District, Pattani Province**

Miss Sareefah Uma

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration**

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1.3.6
อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ชื่อและนามสกุล นางสาวชะรีพะอ์ อูมา
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศีลภาสาสาตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จำลอง นักพื่อน

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.จำลอง นักพื่อน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาศีกษาสาสาตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสาสาตร์มหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศีกษาสาสาตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศีกษาสาสาตร์
วันที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษา คั่นคว้าวอิสระ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี

ผู้ศึกษา นางสาวชะรีพะอ์ อูมา **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณชิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. จำลอง นักพ็อน **ปีการศึกษา** 2551

บทกัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ(1) ศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี (2) เปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของคณะกรรมการฯ โดยจำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ และ(3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี จำนวน22 แห่ง รวมทั้งสิ้น127 คนได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางเครจชีและมอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่า IOC แต่ละข้อตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในภาพรวมและรายด้าน มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีความจำเป็นในระดับสูงสุด (2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากองค์ประกอบของตำแหน่งต่างกัน เห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน และ (3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการมากที่สุดได้แก่ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุมทุกครั้งของคณะกรรมการฯ ตามลำดับ

คำสำคัญ คุณลักษณะที่จำเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ เพราะความรู้ที่ได้จากแขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร. จำลอง นักพื่อน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ข้อเสนอแนะ หลักการ แนวคิด ตลอดจนกระบวนการวิจัยทั้งหมด รศ. ดร.นรา สมประสงค์ ที่กรุณาช่วยเป็นกรรมการสอบ ดร. ชวลิต เกิดทิพย์ และคุณอำนาจ เจ๊ะสามะมา ที่กรุณาตรวจพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต้นฉบับ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาสละเวลาช่วยเหลือตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพอำเภอยะหริ่งที่อนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลกับสถานศึกษาในสังกัด คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูล รวมทั้งทุกคนในครอบครัวที่คอยให้กำลังใจ และกำลังกายช่วยเหลือในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลอย่างเต็มที่

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคลและคณะบุคคลดังกล่าวมาทั้งหมด ที่ทำให้งานวิจัยนี้ ประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้วิจัย สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ที่ส่งผลโดยตรงถึงผู้เรียน อันเป็นผลผลิตโดยตรงของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดต่อไป

ชะรีพะอ์ อูมา

พฤษภาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการศึกษา	5
นิยามศัพท์ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
คุณลักษณะ	10
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	13
คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	21
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	38

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่ม เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงั้ง จังหวัดปัตตานี	42
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่ม เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงั้ง จังหวัดปัตตานี จำแนกตาม องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	50
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	52
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	55
สรุปการวิจัย	55
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	72
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
ข หนังสือสำเนาขอความร่วมมือในการวิจัย	75
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	79
ง ค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
จ กราฟแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความจำเป็นของคุณลักษณะ ในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	100
ประวัติผู้ศึกษา	105

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงองค์ประกอบของคุณลักษณะผู้นำ 11
ตารางที่ 2.2	แสดงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 17
ตารางที่ 2.3	แสดงสภาพทางการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานี 30
ตารางที่ 2.4	แสดงข้อมูลจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 31
ตารางที่ 4.1	แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง 39
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานีในภาพรวม และจำแนกเป็นรายด้าน 42
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะส่วนตัว 43
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน 45
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน 47
ตารางที่ 4.6	การเปรียบเทียบความแตกต่าง เกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพ ที่ 1,3,6 อำเภอชะهيرัง จังหวัดปัตตานีในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน 51

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.7 ความถี่ ร้อยละ และลำดับที่ของข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	52

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	กรอบความคิดในการวิจัย..... 5
ภาพที่ 2	แผนที่ตั้งของตำบลในอำเภอชะहरัง จังหวัดปัตตานี..... 28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตคนขาดคุณภาพ สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะประสบความสำเร็จ ในด้านปริมาณของการขยายโอกาสทางการศึกษา แต่ในด้านคุณภาพกลับพบว่ากำลังเป็นจุดวิกฤต สืบเนื่องมาจากการจัดการศึกษาของไทยยังไม่สามารถสร้างให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจกับชุมชน ท้องถิ่น ในขณะที่ขบวนการร่วมรับผิดชอบและความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีต่อโรงเรียนค่อนข้างน้อย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542:3-4)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8 (2) ส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใ้บุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ มาตรา 58 (2) ใ้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพยากรอื่นๆ ให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมกับการค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและจำเป็น ซึ่งสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการโรงเรียน โดยกำหนดให้คณะกรรมการโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายทำแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ให้คำปรึกษาเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน แสวงหาและให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ,2543: 7-21)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 38 ตลอดจนกฎกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็น

ตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน เป็นผลให้สถานศึกษาต่างๆ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ การกำหนดจำนวนและสัดส่วนของคณะกรรมการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงจำนวนและสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นสตรีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมด ซึ่งคุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้สนใจในการพัฒนาการศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เคยต้องโทษจำคุก สามารถปฏิบัติกรอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 1-17)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลที่เป็นตัวแทนของชุมชน ที่มาจากบุคลากรภายในโรงเรียน และจากบุคคลภายนอกโรงเรียนที่มีส่วนร่วมและเป็นผู้ให้การสนับสนุนในการพัฒนางานบริหาร โรงเรียน และการจัดการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลคณะหนึ่งที่มีความสำคัญ ในการที่จะช่วยแก้ปัญหา และร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ โดยร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน นำสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ที่มีเป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งธงชัย สันติวงษ์ (2519:231 อ้างถึงในเจดศักดิ์ มั่นฤกษ์ 2546: 35) ได้กล่าวว่า คณะกรรมการต่างๆ มักจะเกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นในขณะที่ยังมีขนาดใหญ่ขึ้น และมีปัญหามากขึ้น เพื่อให้สามารถเป็นที่รวมของฝ่ายบริหารที่จะมาช่วยแก้ปัญหาอยู่เสมอ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อเมนู- เทคา (Amenu Tekaa, 1988:1626-A) ที่ศึกษาทัศนคติของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชาวอินเดีย พบว่า โครงการทางการศึกษามีแนวโน้มที่จะสำเร็จในชุมชนที่ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน จะมีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชนนั้นๆ และเมื่อประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งในการจัดการศึกษา จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จได้

ผลกระทบที่เกิดจากการปรับ โครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ด้านการสรรหาบุคคลเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา นั่นคือ สถานศึกษาบางแห่งได้เข้ามาทำหน้าที่โดยไม่ได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้เพียงพอสำหรับหน้าที่และความรับผิดชอบ ขาดความรู้เรื่องการบริหารโรงเรียน ขาดกระบวนการตัดสินใจเป็นกลุ่ม ขาดทักษะการลดปัญหาด้านความขัดแย้ง ขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองว่ามีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบมากน้อยเพียงใด และคณะกรรมการสถานศึกษาที่ตั้งขึ้นใหม่ทั้งครู ผู้ปกครอง และชุมชน ต่างก็มีความรู้

ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนน้อย ทั้งด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดตั้ง
 อำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร และนโยบายที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจ และการบริหาร (อุทัย
 บุญประเสริฐ, 2542: 147-148) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็น
 กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทั้งในด้านเพศ อายุ และวุฒิการศึกษา จากการรายงานผลการ
 เลือกตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน 8,000
 โรงเรียน ใน 32 จังหวัด พบว่า ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี
 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 74.73 ปริญญาตรีร้อยละ 23.43 ปริญญาโทร้อยละ
 1.83 และปริญญาเอกร้อยละ 0.01 เป็นชายร้อยละ 69.72 เป็นหญิงร้อยละ 30.28 ส่วนใหญ่มี
 อาชีพเกษตรกรกรรมและข้าราชการบำนาญ ซึ่งมีข้อสังเกตที่ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่มี
 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการบริหารสถานศึกษาได้ (สำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542:35) ตลอดจนคณะกรรมการสถานศึกษาไม่สามารถ
 ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีศักยภาพ เนื่องจากมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ กระทบวงศึกษาธิการไม่ได้
 ให้ความรู้แก่ผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการ โรงเรียนไม่ยอมรับคนนอก เหตุเพราะไม่มีความรู้ด้าน
 การศึกษา ไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีความคิดว่า คณะกรรมการเป็นเพียงแหล่งทุน และ
 คณะกรรมการ ไม่มีเวลามาร่วมประชุม ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น และกลัวว่าจะต้องบริจาคเงิน
 (ผู้จัดการรายวัน 13 มีนาคม 2546 หน้า 6)

ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ว่าด้วยคณะกรรมการ
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า
 จะต้องมิบทบาทหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย พัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
 ประจำปี ให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตร กำกับติดตาม สนับสนุน เสนอแนะ ระดม
 ทรัพยากร เสริมสร้างสัมพันธ์และให้ความเห็นชอบ เพราะฉะนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาจึง
 จำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในหลายลักษณะ เช่น คุณธรรมจริยธรรม
 บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ความสามารถ ฯลฯ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็น
 คุณลักษณะที่ส่งเสริมและนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้
 และจะนำมาซึ่งการบรรลุเจตนารมณ์ของการจัดตั้งให้มีคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนา
 คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตระหนักถึง ความสำคัญในการ
 ปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีบทบาทและหน้าที่ในฐานะผู้มีส่วนร่วมเป็น
 เจ้าของสถานศึกษา ร่วมดูแลและร่วมรับผิดชอบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบปัญหาความไม่สงบอยู่ในปัจจุบัน หาก

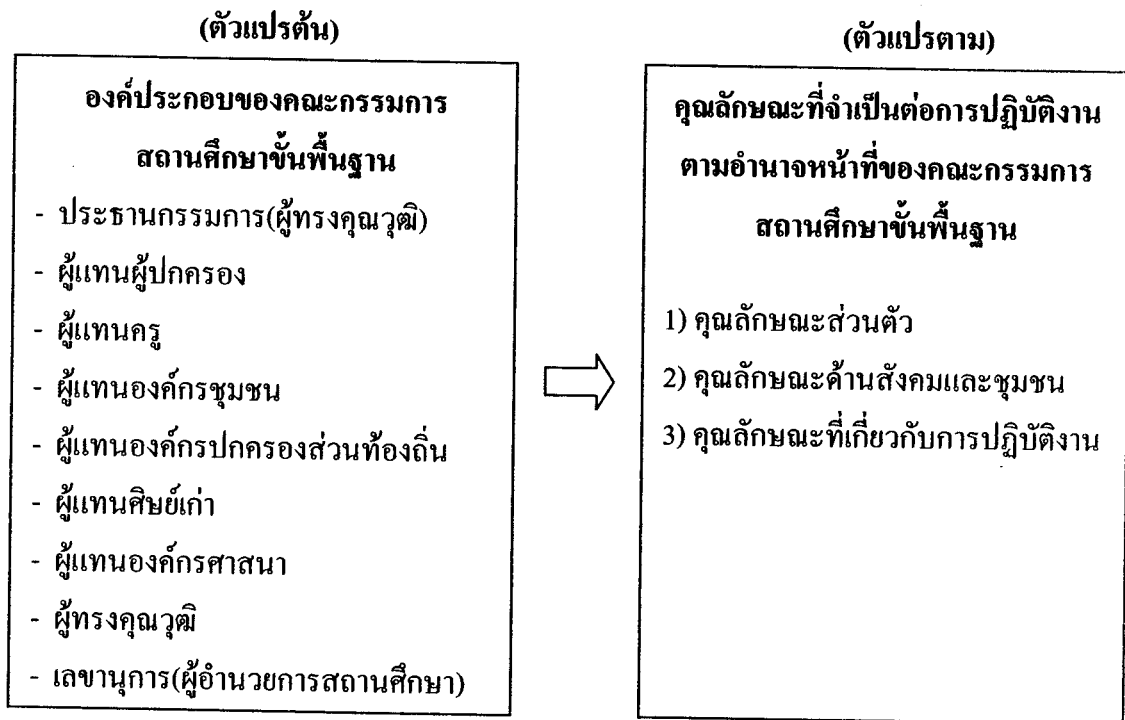
คณะกรรมการสถานศึกษามีคุณลักษณะที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนในชุมชน ก็จะมีส่วนช่วยในการร่วมกันแสดงบทบาทตามอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเกราะป้องกัน โรงเรียนจากเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ และส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นแนวทางในการสรรหา กำหนดและพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ในการดำเนินการร่วมกันของทุกฝ่ายที่มีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ
- 2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี โดยผู้วิจัยได้นำแนวความคิดของสต็อกคิล (Stogdill) และธีระ รุญเจริญ (2547) มาสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแผนภาพที่ 1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากองค์ประกอบของตำแหน่งต่างกัน มีความเห็นว่าคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ มีความจำเป็นแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้มีขอบเขตเนื้อหาที่ต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงั้ง จังหวัดปัตตานี ดังนี้

- 1) คุณลักษณะส่วนตัว
- 2) คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน
- 3) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานีจำนวน 22 แห่ง รวมประชากรทั้งสิ้น 189 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี จำนวน 22 แห่ง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 127 คน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางเจซีและมอร์แกน และการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

5.3 ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยประกอบด้วย

5.3.1 **ตัวแปรต้น** ได้แก่ องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และ เลขานุการ

5.3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

6. นิยามศัพท์ในการวิจัย

6.1 คุณลักษณะที่จำเป็น หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องมีเพื่อเป็นพื้นฐานสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย

6.1.1 คุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกทางพฤติกรรมด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม สติปัญญาและความเฉลียวฉลาด

6.1.2 คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกทางพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำ และมนุษยสัมพันธ์

6.1.3 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงถึงความรู้ทางการศึกษา ความสามารถในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

6.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการโรงเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 ประกอบด้วย

6.2.1 ประธานกรรมการ หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชน

6.2.2 ผู้แทนผู้ปกครอง หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนของผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษา

6.2.3 ผู้แทนครู หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนของครูผู้ที่มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพครูในสถานศึกษา

6.2.4 ผู้แทนองค์กรชุมชน หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนขององค์กรชุมชนและเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน ในเขตพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่

6.2.5 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ที่สถานศึกษาตั้งอยู่

6.2.6 ผู้แทนศิษย์เก่า หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่า ของสถานศึกษา

6.2.7 ผู้แทนองค์กรศาสนา หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนขององค์กรศาสนาในชุมชน

6.2.8 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นตัวแทนชุมชนซึ่งมีความรู้ ความสามารถในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของสถานศึกษา

6.2.9 กรรมการเลขานุการ หมายถึง องค์ประกอบหนึ่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

6.3 กลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 ศูนย์เครือข่ายคุณภาพยะหริ่ง หมายถึง การรวมสถานศึกษาหลายแห่ง เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้แก่ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพแหลมทราย ยะหริ่ง และธารทิพย์ตามลำดับ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้วิจัยทราบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานของสถานศึกษาต้นสังกัดต่อไป

7.2 สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะได้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัด ปัตตานี ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. คุณลักษณะ
 - 1.1 ความหมายของคำว่าคุณลักษณะ
 - 1.2 องค์ประกอบของคุณลักษณะ
 - 1.3 แนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะ
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1 ความเป็นมาของคณะกรรมการสถานศึกษา
 - 2.2 องค์ประกอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 คุณลักษณะส่วนตัว
 - 3.2 คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน
 - 3.3 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
4. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี
 - 4.1 ความเป็นมาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ
 - 4.2 สภาพพื้นที่ของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6
 - 4.3 สภาพทางการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6
 - 4.4 ข้อมูลคณะกรรมการสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. คุณลักษณะ

1.1 ความหมายของคำว่าคุณลักษณะ

ในการให้ความหมายของคำว่าคุณลักษณะ ได้มีการนิยามความหมายไว้ ดังนี้ พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของ “คุณลักษณะ” ว่า หมายถึง เครื่องหมาย หรือ สิ่งที่ทำให้เห็นความดี หรือลักษณะประจำ

สต็อกคิลล์ (Stogdill 1974: 74-75 อ้างถึงในเชดคักคี่ มั่นฤกษ์ 2546: 35) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะว่าเป็น คุณลักษณะของความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ที่ได้รับควมมีชีวิตชีวา กระฉับกระเฉงและมั่นคงที่จะให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เชดคักคี่ มั่นฤกษ์ (2546: 16) ได้นิยามความหมายของ คุณลักษณะ ว่าเป็น ลักษณะเฉพาะตัว ความรู้ ความสามารถ การแสดงออกทางพฤติกรรมและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะพื้นฐาน และคุณลักษณะด้านวิชาชีพ

โชติกา ไชยวุฒิ (2546:14) ได้นิยามความหมายของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ว่า หมายถึง ลักษณะท่าทีที่แสดงออก ลักษณะประจำตัวเฉพาะของบุคคลหรือสิ่งซึ่งให้เห็นความดีที่แสดงออกของพฤติกรรมทางด้านร่างกาย วาจา ความรู้ ความสามารถและความประพฤติ

จากการนิยามความหมายข้างต้น สรุปความหมายของ “คุณลักษณะ” ได้ว่า หมายถึง ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล การแสดงออกทางพฤติกรรมด้านร่างกาย วาจา ความรู้ ความสามารถ และความประพฤติ

1.2 แนวคิด ทฤษฎีคุณลักษณะ

ศูนย์ทดลองพัฒนาการศึกษาเซาท์เวสต์ (Southwest Educational Development Laboratory) เสนอถึงการศึกษาทฤษฎีคุณลักษณะในระยะแรกๆ ส่วนในปี พ.ศ. 2463-2473 เน้นการศึกษาคุณลักษณะของผู้นำ ผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัยพยายามค้นหาคุณลักษณะของผู้นำแต่ละคนที่สามารถแยกจำแนกจากผู้นำที่ประสบผลสำเร็จจากผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จ วิธีการศึกษาค้นคว้าเริ่มด้วยการค้นหาเพื่อจะบอกหรือพิสูจน์ให้ได้ถึงลักษณะทางชีววิทยา บุคลิกภาพ อารมณ์ กายสติปัญญาและลักษณะส่วนตัวอื่นๆของผู้นำที่ประสบผลสำเร็จ ตามแนวคิดของสต็อกคิลล์ (Stogdill 1974: 74-75 อ้างถึงในจุมพล หนิมพานิช 2537: 98) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของภาวะผู้นำ และได้จำแนกองค์ประกอบของคุณลักษณะผู้นำที่ได้ออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) คุณลักษณะทางกายภาพ (Physical Characteristics) ได้แก่ อายุ ลักษณะท่าทาง ส่วนสูงและน้ำหนัก ส่งผลให้เกิดคุณลักษณะผู้นำที่แข็งแรง มีร่างกายเป็นสง่า

2) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) เช่น การศึกษาสถานภาพทางสังคม และการเชยฐานะทางสังคม เป็นต้น ซึ่งคุณลักษณะภูมิหลังทางสังคมเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ผู้นำจะต้องมี ผู้นำเป็นผู้มีการศึกษาและมีสถานะทางสังคมดี

3) สถิติปัญญา ความรู้ความสามารถ (Intelligence) เช่นผู้นำมักจะมีลักษณะต่อไปนี้เป็นที่ พุคเก่ง ตัดสินใจดี ความรู้ดี อย่างไรก็ตามแม้การศึกษาค้นพบจะเป็นเช่นนั้นเสมอ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวยังคงมีจุดอ่อนอยู่จะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วยเสมอ กล่าวคือ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะดังกล่าวแต่เพียงอย่างเดียว

4) บุคลิกภาพ (Personality) ผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีคุณลักษณะของบุคลิกภาพ ดังนี้ คือ ควบคุมอารมณ์ได้ มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น แม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่แน่นอน แต่ก็ได้ชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะของบุคลิกภาพต้องได้รับการพิจารณา

5) ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (Task-related Characteristics) องค์ประกอบคุณลักษณะด้านนี้ ผู้นำจะมีลักษณะที่มีความต้องการความสำเร็จและความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รับผิดชอบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งทำงาน เป็นต้น

6) ลักษณะต่างๆทางสังคม (Social Characteristics) ส่งผลให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกระตือรือร้น เป็นผู้ที่ชอบการติดต่อพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ และให้ความร่วมมือกับบุคคลต่าง ๆ ดี ซึ่งผู้นำที่มีคุณลักษณะดังกล่าวมักจะมีส่วนที่ทำให้ความเป็นปึกแผ่นของกลุ่มเหนียวแน่น

จากที่กล่าวมาซึ่งจะเห็นได้ว่า การเน้นคุณลักษณะของบุคคลแต่ละคน ไม่ได้แสดงว่าบุคคล ทำตามความเป็นจริงในสถานการณ์ภาวะผู้นำ คุณลักษณะต่างๆ อาจชี้บอกใครเป็นผู้นำ แต่ไม่ได้บอกหรือชี้แบบแผนพฤติกรรมที่ผู้นำได้แสดงในความพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อการกระทำของผู้ร่วมงาน ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบของคุณลักษณะผู้นำ

องค์ประกอบ	คุณลักษณะที่ถูกวิจัย
คุณลักษณะทางกาย	1. อายุ 2. รูปร่าง 3. ส่วนสูง 4. น้ำหนัก
ภูมิหลังทางสังคม	1. การศึกษา 2. สถานภาพทางสังคม 3. ฐานะทางเศรษฐกิจ 4. ความคล่องตัว
สถิติปัญญาความรู้ความสามารถ	1. สถิติปัญญา 2. ความรู้ 3. ความสามารถ 4. คุณลักษณะ 5. ทักษะการพูด 6. ความกล้าหาญ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คุณลักษณะที่ถูกวิจัย
บุคลิกภาพ	1. ความเชื่อมั่นในตนเอง 2. ความตื่นตัว 3. ความสนใจภายนอก 4. ความกระตือรือร้น 5. ความคิดสร้างสรรค์ 6. ความซื่อสัตย์ 7. ความเป็นตัวของตัวเอง 8. ความก้าวร้าว 9. การครอบงำ
ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน	1. ต้องการความสำเร็จ 2. ความรับผิดชอบ 3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4. ความพากเพียร 5. การมุ่งมั่น 6. ความใจกว้าง
ลักษณะทางสังคม	1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2. ความกระตือรือร้น 3. การติดต่อประสานงาน 4. การชอบสังคม 5. ความร่วมมือ 6. ความมีเกียรติ 7. ความนิยมแพร่หลาย 8. การมีไหวพริบ

วิญญู อังคนารักษ์ (2550: 3-6 อ้างถึงในเชดส์คีย์ มั่นฤกษ์ 2546: 45) ได้เน้นคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ผู้นำว่า ควรมีลักษณะพื้นฐานและคุณลักษณะเฉพาะตัวดังนี้ คือ

1) คุณลักษณะพื้นฐาน ได้แก่ ความเฉลียวฉลาด ความเข้มแข็งทางร่างกายและความเข้มแข็งทางศีลธรรม

2) คุณลักษณะพิเศษ ได้แก่ ความสนใจและความรักบุคคลอื่นอย่างแท้จริง กำลังหรืออำนาจแห่งบุคลิกภาพและมีจิตใจแบบวิทยาศาสตร์

โควี (Covey, 1990: 18) ได้ให้แนวคิดที่กล่าวถึงบุคลิกและคุณลักษณะ (The Personality and Characteristic) ไว้สรุปสิ่งที่คนในสังคมประชาธิปไตยใช้เป็นกุญแจไปสู่ความสำเร็จของชีวิตได้ นั่น คุณลักษณะ เป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต เช่นความนอบน้อมถ่อมตน ความซื่อสัตย์จงรักภักดี ความกล้าหาญ ความยุติธรรม ความภาคภูมิใจ การมีชีวิตอยู่อย่างเรียบง่ายไม่หุนหันและการปฏิบัติต่อผู้อื่น ๆ เสมือนกับปฏิบัติต่อตนเอง สิ่งเหล่านี้เป็นหลักการเพื่อให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นนิสัยและเป็นธรรมชาติ คุณลักษณะที่ดีทำให้รู้ว่าจะมีหลักการพื้นฐานของการดำรงชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

อานันท์ ปันยารชุน (2545: 26-31) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้ผู้นำสำหรับสังคมไทย ได้แก่ 1) ต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งควบคุมการกระทำของตนเอง คือ

ความรู้สึกผิด ความรู้สึกชอบ รู้สึกไม่สมควร 2) ต้องเป็นผู้ที่สามารถทำให้คนอื่นคล้อยตาม คือ ผู้นำไม่ใช่ผู้ที่จะนำคนอื่นแต่ผู้นำที่ดี คือผู้ที่ผู้อื่นอยากเดินตาม 3) ต้องเชื่อมั่นในหลักการ 4) ต้องมีวิสัยทัศน์ มีระบบของการคิดและการบริหาร ต้องรู้ว่าทำอย่างนี้หรืออย่างนั้นแล้วอะไรจะตามมา ต้องคาดคะเนได้ด้วยว่าเมื่อจะถึงจุดไหน

ลีปพนนท์ เกตุทัต (2542: 35) กล่าวถึงคุณลักษณะผู้นำคนหนึ่งว่า ลักษณะของผู้นำที่แท้จริงจะต้องเป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกล้า มีพลังก่อให้เกิดแรงศรัทธาดึงดูดให้มีผู้มาร่วมงานด้วย มีวินัยในตนเอง เป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีอุปนิสัยปรับปรุงงานเป็นระบบและมีคุณธรรม

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความเป็นมาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการต่าง ๆ มักจะเกิดขึ้นเนื่องจากความจำเป็นในขณะที่ยังมีขนาดใหญ่มากและมีปัญหามากขึ้น เพื่อให้สามารถเป็นที่รวมของฝ่ายบริหารที่จะมาช่วยแก้ปัญหาอยู่เสมอ คณะกรรมการนี้จะเป็นศูนย์รวมเจ้าหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งจากระดับสูง ระดับกลาง หรือระดับต่ำเข้ามามีส่วนร่วม (ธงชัย สันติวงษ์ 2519:231 อ้างถึงในเชิดศักดิ์ มั่นฤกษ์ 2546: 35) ซึ่งการมีส่วนร่วมในการบริหารมีได้ 3 แบบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมเป็นที่ปรึกษา (Consultative management) เป็นการขอความร่วมมือด้วยวิธีการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้แทน (Participation through representatives) การมีส่วนร่วมโดยตรง (Direct participation at grassroots level) เป็นการแต่งตั้งหรือจัดตั้งกลุ่มปฏิบัติการในระดับล่างสุดให้ผู้ปฏิบัติทุกคนมีส่วนร่วมเป็นสมาชิกของกลุ่มพร้อมทั้งให้มีอำนาจการตัดสินใจและดำเนินการภายในขอบเขตของกลุ่มตามที่กำหนดไว้ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2537: 76-77)

คณะกรรมการสถานศึกษามีขึ้นครั้งแรกตั้งแต่เริ่มมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาฉบับแรก คือพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติประถมศึกษาดังกล่าว ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาไว้ในมาตรา 30 ระบุว่า “ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งกรรมการศึกษาอันประกอบด้วยบุคคลที่สมควรและมีผู้สนับสนุนให้ถือได้” ต่อมา มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2478 ขึ้นมาแทน มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมแต่บทบัญญัติเกี่ยวกับการศึกษายังคงเดิมระบุสาระสำคัญดังนี้ “มาตรา 38 เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการศึกษา ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการศึกษาตามที่เห็นสมควร (อุทัย บุญประเสริฐ 2542 :123)

ภายหลังมีการโอนการประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรมสามัญศึกษามาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ รัฐมีนโยบายในการกระจายอำนาจให้ชุมชนมีบทบาทร่วมในการวางแผนนโยบายและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียน พ.ศ. 2525 และกำหนดเรื่องเกี่ยวกับกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียน ทั้งในเรื่องจำนวน คุณสมบัติ การคัดเลือกและการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการโรงเรียนขึ้น

ในปัจจุบันมีกฎหมายและระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาดังนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุสาระสำคัญในมาตรา 58 (2) ไว้ว่า “ให้บุคคล ครอบคลุม องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพยากรอื่น ๆ ให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมกับการค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและจำเป็น” ซึ่งสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการโรงเรียน โดยกำหนดให้คณะกรรมการโรงเรียนมีหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายทำแผนแม่บท และแผนพัฒนาโรงเรียน ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารการเงินและงบประมาณของโรงเรียน แสวงหาและให้การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 7-21)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 38 ตลอดจนกฎกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน เป็นผลให้สถานศึกษาต่าง ๆ ต้องจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ การกำหนดจำนวนและสัดส่วนของคณะกรรมการเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงจำนวนและสัดส่วนของคณะกรรมการที่เป็นสตรีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของคณะกรรมการทั้งหมด ซึ่งคุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้สนใจในการพัฒนาการศึกษา เป็นผู้มีความประพฤติดี ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เคยต้องโทษจำคุก สามารถปฏิบัติกรอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย พัฒนาสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ

ประจำปี ให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตร กำกับติดตาม สนับสนุน เสนอแนะ ระดมทรัพยากร เสริมสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 1-17)

กล่าวโดยสรุปได้ว่าประสบการณ์บริหารงานโดยคณะกรรมการสถานศึกษาในประเทศไทยในรูปแบบของคณะกรรมการมีมาตั้งแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 และได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ในระยะต่อมาก็ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา แต่ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่ปรากฏผลในทางปฏิบัติมากนัก เนื่องจากเป็นเพียงคณะกรรมการที่ปรึกษา ส่วนอำนาจหน้าที่การตัดสินใจยังอยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 องค์ประกอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 5 มาตรา 40 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 8 และมาตรา 38 ตลอดจนกฎกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเป็นตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา อย่างแท้จริงในลักษณะเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนของสถานศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละโรงเรียนมีได้จำนวนอย่างน้อย 7 คนแต่ไม่เกิน 15 ประกอบด้วย (กฎกระทรวงข้อ 2)

- (1) ประธานกรรมการ (มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ)
- (2) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครอง จำนวน 1 คน
- (3) กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน
- (4) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 1 คน
- (5) กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 1 คน
- (6) กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน
- (7) กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่
 - สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน
 - สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน หรือ 1 รูปกับ 1 คน

(8) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน
- สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน

(9) ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกิน 2 วาระติดต่อกันไม่ได้ (กฎกระทรวงฯ ข้อ 7)

2.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทต้องทำหน้าที่แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนทุกคนจึงต้องคำนึงถึงการจัดการศึกษาที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นลูกหลานของชุมชน ขณะเดียวกันก็ต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู โดยตระหนักถึงความเป็น “เจ้าของร่วมกัน” โดยอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา พร้อมกับยึดถือหลักธรรมาภิบาล ด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม สร้างความไว้วางใจ สำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน และคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติซึ่ง ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารงานบุคคลที่จะเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สรุปอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังนี้

1. กำกับการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
3. มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษากำหนด
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งเป็น 3 ลักษณะคือโดยมีกรอบในการกำหนดงานดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการกำกับ หมายถึง การกำกับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
2. อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง บริหารงานอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชน และประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง และจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชนและท้องถิ่น
3. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในทางการศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าว ซึ่งอาจเปรียบเทียบกับบทบาทหน้าที่ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทบาทหน้าที่ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
1. ด้านวิชาการ 1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น	1. ด้านวิชาการ 1.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

บทบาทหน้าที่ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>1.2 จัดการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม บรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสม และ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญตลอดจนการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.3 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา และรายงานผลการประเมินให้ คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบ</p>	<p>1.2 ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ฯลฯ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>1.3 รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การจัดระบบและการดำเนินการตามระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา</p>
<p>2. ด้านงบประมาณ</p> <p>2.1 จัดตั้งและรับผิดชอบค่าใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด</p> <p>2.2 ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และ แนวปฏิบัติ ฯลฯ เกี่ยวกับการบริหารการเงิน และการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของ สถานศึกษา ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด</p>	<p>2. ด้านงบประมาณ</p> <p>2.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ จัดตั้ง และการใช้จ่ายงบประมาณของ สถานศึกษา</p> <p>2.2 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหา รายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา หรือ ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด</p>
<p>3. ด้านการบริหารงานบุคคล</p> <p>ดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนด</p>	<p>3. ด้านการบริหารงานบุคคล</p> <p>ปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

บทบาทหน้าที่ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
<p>4. ด้านการบริหารทั่วไป</p> <p>4.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและ แผน ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของ ชุมชน และท้องถิ่น</p> <p>4.2 ดำเนินการและกำกับ ติดตาม และ ประเมินผลงานตามแผนงาน โครงการของ สถานศึกษา</p>	<p>4. ด้านการบริหารทั่วไป</p> <p>4.1 ให้ความเห็น เสนอแนะและให้คำปรึกษา ในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผน ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งความต้องการของ ชุมชน และท้องถิ่น</p> <p>4.2 รับทราบ ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะใน การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ กิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และ แผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและ ท้องถิ่น</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

บทบาทหน้าที่ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	บทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4.3 ระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา รวมทั้ง ปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหา ผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด	4.3 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ สถานศึกษา ตามที่กฎหมายระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด
4.4 ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนว ปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ตาม กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด	4.4 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้ คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศแนวปฏิบัติ ฯลฯ ในการดำเนินงานด้าน ต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด
4.5 ส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชนและ สร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชน และท้องถิ่น	4.5 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้ คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ใน ชุมชนและท้องถิ่น
4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของ สถานศึกษา หรือตามที่ได้รับมอบหมายและ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด	4.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของ สถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในกรณีที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าการดำเนินงานของสถานศึกษา
ไม่สอดคล้องหรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ นโยบาย ให้
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอความเห็นดังกล่าวให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
รับทราบเพื่อพิจารณา สั่งการให้สถานศึกษาปฏิบัติให้เป็นตามกฎหมาย กฎระเบียบ ฯลฯ ต่อไป

3. คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน

ในการศึกษาระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ว่าด้วย
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานไว้ชัดเจน ซึ่งจะเห็นว่าคณะกรรมการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่นี้จะต้องมี
คุณลักษณะโดยรวมที่บ่งชี้ถึงความเป็นผู้นำ ความเป็นนักบริหาร ความเป็นนิเทศและวางแผน
เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่เป็นผู้กำหนดนโยบาย พัฒนาสถานศึกษา ให้
ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ความเห็นชอบการจัดทำสาระหลักสูตร กำกับติดตาม
สนับสนุน เสนอแนะ ระดมทรัพยากร เสริมสร้างสัมพันธ์และให้ความเห็นชอบ เพราะฉะนั้น
คณะกรรมการสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานในหลายลักษณะ
เช่นคุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพ ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความรู้ความสามารถเป็นต้น ซึ่ง
คุณลักษณะโดยรวมนี้สามารถแยกเป็น 2 คุณลักษณะ คือ คุณลักษณะด้านตัวบุคคล ส่วนอีก
ลักษณะหนึ่งก็คือ คุณลักษณะด้านภาระงาน โดยสามารถสรุปคุณลักษณะดังกล่าวได้ดังนี้

3.1 คุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วย

3.1.1 บุคลิกภาพ

ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น บุคลิกภาพ
ของคณะกรรมการนับว่าเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของบุคลากรครู นักเรียน
และประชาชนในท้องถิ่นถ้าคณะกรรมการสถานศึกษา มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่พึงประสงค์
ก็จะสามารถสร้างความเชื่อถือศรัทธาและความมั่นใจให้กับสถานศึกษา รวมทั้งประชาชนและ
ผู้เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

โชติกา ไชยวุฒิ (2546: 17-18) ได้ให้คำนิยามว่า บุคลิกภาพ หมายถึง
ลักษณะของบุคคลแต่ละคน อันเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมซึ่งแต่ละคนจะมี
รูปแบบการแสดงออกทางพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับที่ พระมหาอดิสร กิริสีโล (2540:
94) ที่ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง การแสดงออกทางด้านอารมณ์ จิตใจ และ
พฤติกรรมต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล อันเป็นปฏิกริยาตอบโต้ต่อสภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาและ
สังคมของบุคคลทั่วไป ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ คือ ความสง่าผ่าเผยและความพอเหมาะพอดี
ของรูปร่าง เครื่องแต่งกาย กิริยา ท่าทางและวาจา ความเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะการเป็นผู้นำทำให้คน
ทั้งหลายพึงใจ ยำเกรงและมีความเชื่อมั่นศรัทธา

บุคลิกภาพที่พึงประสงค์มีผลต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก ดังที่ สง่า โพธิ์วัง และระวีวรรณ เสาตามร (2525:22-23) ได้เสนอแนะว่าบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) การแต่งกายเรียบร้อย สุภาพ 2) ยิ้มแย้มแจ่มใส 3) มีความอดทนอดกลั้น 4) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ 5) มีความคล่องแคล่วว่องไว 6) มีความรู้รอบตัวดี 7) มีความเป็นสุภาพชน วางตัวดี เสียสละ 8) รู้จักประนีประนอม 9) มีไหวพริบปฏิภาณดี 10) เป็นนักประชาสัมพันธ์มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร 11) เป็นนักประชาธิปไตยยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น 12) เป็นผู้ที่น่าเชื่อถือศรัทธา 13) เป็นนักพูดและนักฟังที่ดี 14) เป็นนักจิตวิทยาเข้าใจความต้องการของมนุษย์ 15) มีพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา

ศิริวรรณ สัญขานนท์ (2525:22-23 อ้างถึงใน โชติกา ไชยวุฒิ 2546: 16-17) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ดี สรุปได้ว่า 1) การแต่งกายที่ดี มีระเบียบสวยงาม และมีความมั่นใจ 2) สุขภาพดี อุดมชื้น กระฉับกระเฉง ความคิดแจ่มใส สุขภาพแข็งแรง 3) การรักษาความสะอาดและความงดงาม 4) การทรงตัวและการวางท่า คือการยืน การนั่ง มีสง่า ประทับใจผู้พบเห็น 5) น้ำเสียงและคำพูดมีความไพเราะสุภาพ 6) มีความซื่อสัตย์และรักดี 7) ให้ความร่วมมือ 8) สุภาพและมีไหวพริบ 9) ความสามารถเข้ากับคนได้ดี

3.1.2 คุณธรรมและจริยธรรม

1) คุณธรรม

คุณธรรมเป็นคุณสมบัติอันดีงามที่มีอยู่ในจิตใจของผู้คนทั่วไป คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีคุณธรรม คือ คณะกรรมการที่มีคุณความดี มีความประพฤติตามหลักจริยธรรม อติสร ธีรสีโล (2540: 56) ได้สรุปความหมายของคุณธรรมไว้ดังนี้ 1) คุณธรรมหมายถึงความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่กระทำจนเคยชิน 2) คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิด และมาตรฐานของสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม 3) คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติที่ยึดมั่นในการปฏิบัติทางจรรยาต่อสังคม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณธรรม หมายถึง การกระทำอันถูกต้องซึ่งเกิดจากความเข้าใจคุณค่าอันแท้จริงด้วยปัญญา ทั้งทางกาย วาใจ และใจที่เป็นคุณหรือความดี

2) จริยธรรม

จริยธรรมหมายถึง คุณธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดีงามอันเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของสังคม จริยธรรมจะมีได้ต้องถูกฝึกหัด โดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรม

จากความหมายของคุณธรรมและจริยธรรมจะเห็นว่า คุณธรรมและจริยธรรมเป็นสิ่งที่ดี เป็นพลังกระตุ้นให้คนมีการคิด การพูด และการกระทำที่ดี เป็นเหตุให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่นที่ทำงานด้วยกัน รวมทั้งคนที่อยู่ร่วมสังคม ส่งผลให้ประเทศชาติมี

ความสามัคคีกลมเกลียว ในเรื่องดังกล่าว (ถาวร คงประยูร 2537: 39-40) ได้สรุปจำแนกจริยธรรม ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(1) ประเภทสร้างความสำเร็จแก่ตน ส่งผลให้มีความเจริญก้าวหน้าด้าน การเรียน การงาน และการสังคม คือความขยันขันแข็ง ความอดทน ความพยายาม ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ การรู้จักยับยั้งชั่งใจ ความกล้าหาญ ความมีใจร่าเริงเบิกบาน ความหนักแน่นมั่นคง ขวัญดี ความเป็นผู้เห็นการณ์ไกล ความรู้จักคบคน ความมีเหตุผล ความคงเส้นคงวา ความรักใน ความสะอาด ความเป็นผู้มีระเบียบ ความเกลียดกลัวต่อความชั่วและรักในความดี

(2) ประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างมนุษย์ คือ ความมีไมตรี จิตมิตรภาพ ความสุภาพอ่อนโยน ความเห็นอกเห็นใจคนอื่น ความรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความกตัญญูกตเวทิตะ ความซื่อสัตย์ ความรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ความมีน้ำใจเป็น นักกีฬา ความรู้จักรับผิดชอบเมื่อทำผิด ความถ่อมตน ความจริงใจในการพูดการทำ ความมี ระเบียบวินัย ความรู้สึกมีความรับผิดชอบ ความเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ ความรู้จักกาลเทศะ และความเสมอต้นเสมอปลาย

(3) ประเภทส่งเสริมชาติบ้านเมือง คือ ความรักชาติ ความเห็นแก่ ส่วนรวม ความรักธรรมชาติ ความรักศิลปวัฒนธรรมของชาติ ความรักสมบัติสาธารณะ ความ เสียสละ ความกล้าหาญ ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ความเคารพนับถือศาสนาและความรัก ประเพณีอันดีงาม

3.1.3 สถิติปัญญาและความเฉลียวฉลาด

บาร์นาร์ก (Barnare 1969: 93-100) ได้ให้ความหมายของสถิติปัญญาและ ความเฉลียวฉลาดไว้ว่า เป็นความสามารถรู้เท่าทันเหตุการณ์ต่างๆ หรือ หมายถึงความรู้เท่า ทันโลกทันเหตุการณ์ และสุเมธี จันทร์หอม (2538: 30) ได้กล่าวไว้ว่าเป็นความสามารถในการ ปรับปรุงตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ความสามารถในการเรียนรู้ ความคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรม คือ สิ่งที่ไม่มีตัวตน โดยเฉพาะสถานการณ์ในการแก้ปัญหา จึงสรุปได้ว่าสถิติปัญญาและความเฉลียว ฉลาด คือ การให้ความฉลาดรอบรู้มีไหวพริบในการปฏิบัติงาน สามารถใช้สถิติปัญญา แก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้

3.2 คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน

3.2.1 ภาวะผู้นำ

ฟีลเลอร์ (Fiedler, 1971: 1อ้างถึงใน ดิน ปรัชญพฤทธิ์ 2541: 616) ได้ให้ ความหมายของภาวะผู้นำ ว่า การที่ผู้นำมีอำนาจเหนือคนอื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้นำสามารถปฏิบัติที่ไม่ สามารถปฏิบัติคนเดียวได้สำเร็จ รวมถึงการหามาตรการที่ให้ผู้ตามได้ยอมรับหรือเต็มใจที่จะปฏิบัติ

ตามความประสงค์ของผู้นำอยู่ด้วย ส่วนสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2544:4) ได้เสนอความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การจูงประกายวิสัยทัศน์ให้ผู้อื่นมองเห็นพร้อมทั้งปลุกฝังเป็นค่านิยม และสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติได้สำเร็จ ซึ่งภาวะผู้นำเป็นกระบวนการสร้างความสมเหตุสมผลในการทำงานร่วมกันของบุคคลต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและความผูกพันให้เกิดขึ้นกับคนเหล่านั้น

สำหรับการมีภาวะผู้นำในตนเองนั้น ปริญญา ตันสกุล (2543: 70) ได้เสนอแนะว่าจะทำให้มีบทบาทที่น่าสนใจหลายลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ การกล้าแสดงความคิดเห็นดี ๆ นำเสนอต่อหมู่คณะ การปฏิบัติหน้าที่ของตนที่รับผิดชอบได้เองโดยไม่ต้องรอรับคำสั่งได้อย่างเหมาะสม การให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น ๆ โดยไม่ต้องร้องขอหรือรอคำสั่งนาย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน การมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ทั้งความคิดและการกระทำ

3.2.2 มนุษยสัมพันธ์

การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีส่วนทำให้การปฏิบัติงานมีความคล่องตัวและเป็นไปด้วยความราบรื่น เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้นมนุษยสัมพันธ์จึงมีความจำเป็นการทำงานร่วมกันในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 629) หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าว อาจเป็นแบบทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ และอาจเกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับกลุ่ม หรือกลุ่มกับกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน

นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักสังคมวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ไว้หลากหลาย ดังที่ สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542: 113) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ของคนในกิจการทุกชนิดทั้งในวงการธุรกิจ รัฐบาล สโมสร โรงเรียนและบ้าน แต่ส่วนมากของความสัมพันธ์เหล่านั้นเป็นเรื่องภายในองค์กรที่บุคคลหลายคนปฏิบัติงานร่วมกันในโครงสร้างที่เป็นแบบทางการ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง จากความหมายที่ได้นำเสนอมานั้น พอจะสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลกับบุคคล ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจที่จะร่วมกันในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันราบรื่นและมีความพึงพอใจทุกฝ่าย

ในหลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์นั้น ชารี มณีศรี (2531:109) ได้สรุปหลักการไว้ 10 ประการ คือ 1) ขอมรับนับถือคนอื่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามคนอื่น 2) รู้จักตน รู้จักประมาณตน 3) เข้าใจคนอื่น เห็นอกเห็นใจคนอื่น 4) ขอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น 5) มี

ความอดทน มีความมั่นคงทางอารมณ์ 6) มีความจำดี 7) มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน 8) มั่นใจ มีความจริงใจต่อคนอื่น ให้การช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส 9) เป็นคนเที่ยงตรง เปิดเผย ตรงไปตรงมา 10) มีความแนบเนียนในการติดต่อและถ่อมตน

สต็อกคิลล์ (Stogdill 1974: 74-75) ได้เสนอลักษณะของผู้นำที่ดีควรมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) ลักษณะทางกาย เป็นผู้นำที่แข็งแรงเป็นสง่า 2) ภูมิหลังทางสังคม เป็นผู้นำที่มีการศึกษาและมีฐานะทางสังคม 3) สถิติปัญญา ผู้นำเป็นผู้มีสติปัญญาสูง มีการตัดสินใจดี และมีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด 4) บุคลิกภาพ เป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์มีจริยธรรม มีความเชื่อมั่นในตัวเอง 5) ลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ผู้นำเป็นผู้ที่มีความปรารถนาจะทำให้ดีที่สุด ปรารถนาที่รับผิดชอบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งทำงาน และ 6) ลักษณะทางสังคม ผู้นำเป็นผู้ที่ปรารถนาทำงานร่วมกับผู้อื่น มีเกียรติ และเป็นที่ยอมรับจากสมาชิกและคนอื่น เข้าสังคมได้เก่ง

3.3 คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสถานศึกษาที่เข้มแข็งในยุคปฏิรูปการศึกษาควรมีคุณลักษณะหลายประการ ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการเป็นกรรมการ ซึ่งธีระ รุญเจริญ (2547 :19-20) ได้ประมวลสมรรถภาพหรือคุณลักษณะที่เอื้อในเชิงปฏิบัติของกรรมการสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. ความรู้ทางการศึกษา

คุณลักษณะของผู้ที่มีความรอบรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร สามารถกำหนดภารกิจของโรงเรียนในด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการนิเทศภายใน รู้วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา รู้และเข้าใจการวิจัยทางการศึกษาเป็นอย่างดี ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความรู้ทางการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาควรจะต้องมีดังนี้ได้แก่ 1) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 2) พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 3) เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ งบประมาณ ฯลฯ 6) แนวการจัดการเรียนการสอน 7) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

2. ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีความสามารถในการดำเนินการร่วมกับโรงเรียนในเรื่องต่อไปนี้ 1) การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 2) การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน 3) การกำหนดวิสัยทัศน์โรงเรียน 4) การจัดทำหลักสูตรของ

โรงเรียน (หลักสูตรสถานศึกษา) 5) การกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของโรงเรียน
6) การวางแผนการบริหารของโรงเรียน 7) การประเมินแผนและโครงการของโรงเรียน

3. คุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

กรรมการสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) มีความสนใจ เอาใจใส่และกระตือรือร้นในการจัดการศึกษา 2) เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ตลอดเวลา 3) ใจกว้าง ยอมรับหลักการและความคิดเห็นของผู้อื่น 4) มีอุดมการณ์ เสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อการศึกษา 5) มีเวลาพอที่จะร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 6) มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

4. สถานศึกษาระดับพื้นฐานศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6

4.1 ความเป็นมาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพ

ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 ว่าด้วยศูนย์เครือข่ายคุณภาพ พ.ศ.2551 ได้นิยามความหมายของ “ศูนย์เครือข่ายคุณภาพ” ว่าเป็น การรวมสถานศึกษาหลายแห่ง เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายคุณภาพ การจัดตั้งศูนย์เครือข่ายคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายเพื่อกระจายการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด โดยการรวมสถานศึกษาเป็นศูนย์เครือข่ายคุณภาพ ให้มีหน้าที่ในการร่วมมือ ประสานงานการใช้ทรัพยากรคน เงิน วัสดุและครุภัณฑ์ร่วมกันเพื่อพัฒนาวิชาการและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานีเขต 1 จึงจัดตั้งศูนย์เครือข่ายคุณภาพ โดยการรวมสถานศึกษาในเขตอำเภอต่าง ๆ ตามโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 เป็นศูนย์เครือข่ายคุณภาพ จำนวน 17 ศูนย์เครือข่ายคุณภาพ ดังต่อไปนี้ อำเภอเมืองปัตตานี มีจำนวน 4 ศูนย์ อำเภอยะหริ่งจำนวน 6 ศูนย์ อำเภอปะนาเระจำนวน 4 ศูนย์ และอำเภอหนองจิกจำนวน 3 ศูนย์

โครงสร้างและวิธีแบ่งศูนย์เครือข่ายคุณภาพ คำนึงถึงการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของสถานศึกษาภายในศูนย์ในการใช้ทรัพยากรคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้หลักเกณฑ์ต่อไปนี้ 1) มีสภาพภูมิศาสตร์ การคมนาคม และบริบทที่ใกล้เคียงกัน 2) ศูนย์เครือข่ายคุณภาพหนึ่ง มีสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 โรงเรียนไม่เกิน 15 โรงเรียน 3) ในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องให้มีจำนวนสถานศึกษาน้อยหรือมากกว่าข้อ 2 อาจพิจารณาเป็นกรณีไป โดยศูนย์เครือข่ายคุณภาพต้องจัดให้มีสำนักงานที่ทำ

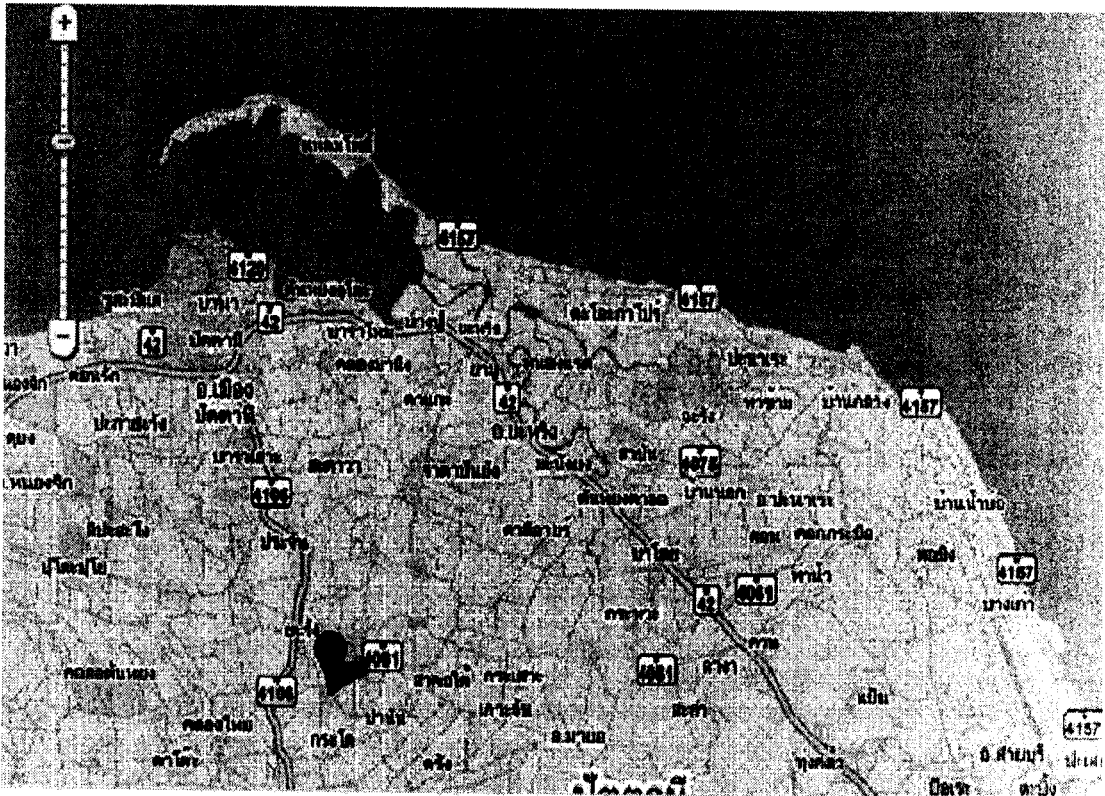
การศูนย์เพื่อประโยชน์ในการประสานงาน การดำเนินกิจกรรมและงานธุรการของศูนย์ มีคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายคุณภาพ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาภายในศูนย์ทุกโรงเรียน กรรมการโดยตำแหน่ง และครูผู้สอนภายในศูนย์ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการศูนย์โดยตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสถานศึกษาภายในศูนย์เป็นกรรมการถ้ามีเศษให้ตัดทิ้ง กรรมการที่เป็นครูผู้สอนจะมีเกินหนึ่งคนในสถานศึกษาเดียวกันไม่ได้ เลือกกรรมการโดยตำแหน่งหนึ่งคนเป็นประธาน และประธานเลือกกรรมการโดยตำแหน่งหนึ่งคนเป็นรองประธาน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีการศึกษา และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ศูนย์เครือข่ายในอำเภอยะหริ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 6 ศูนย์ โดยสถานศึกษาที่ตั้งกระจายกันอยู่ในพื้นที่ของอำเภอ ได้รวมกลุ่มกันโดยอาศัยหลักการความร่วมมือในเขตพื้นที่ตำบลใกล้เคียงเกณฑ์โดยในแต่ละศูนย์ประกอบด้วย โรงเรียนในแต่ละศูนย์ดังนี้

1. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพแหลมทราย ตั้งอยู่ในเขตตำบลตะโละกาโปร ตำบลแหลมโพธิ์ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน คือ 1) บ้านท่าพง 2) บ้านท่ากุน 3) บ้านบุติ 4) บ้านท่าค่าน 5) บ้านปาตา 6) บ้านคาโตะ 7) บ้านตะโละสะมีแล
2. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพมิตรภาพ ตั้งอยู่ในเขตตำบล ดันหยงดาลอ ดันหยงจืองา บาโลย ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน คือ 1) บ้านโตะคีเต 2) บ้านบาโลย 3) บ้านคูขงปาเย 4) บ้านจาแบปะมิตรภาพที่ 197 5) บ้านดันหยงดาลอ 6) บ้านยือริง 7) ส่งเสริมศาสตร์
3. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพยะหริ่ง ตั้งอยู่ในเขตตำบล ยามู บางปู ตาแกะ ตอหลัง ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน คือ 1) ยะหริ่ง 2) บ้านบางปู 3) สุวรรณไพบูลย์ 4) บ้านบือเงาะ 5) ชุมชนบ้านตาแกะ 6) บ้านฝาง 7) บ้านเจ็ชชะยา 8) มุสลิมพัฒนาศาสตร์
4. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพปียันหยง ตั้งอยู่ในเขตตำบลปียามุงมั่ง มะนังยง ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน คือ 1) บ้านดันหยง 2) บ้านคือระ 3) บ้านชะเออะ 4) บ้านตาหมน 5) บ้านดาลอ 6) ชุมชนวัดปียาราม 7) กูดงวิทยา
5. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพรวมใหม่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลตะโละ คาลือฮายร์ ราตาปันยัง ปุลาทงซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 8 โรงเรียน คือ 1) บ้านใหม่ 2) บ้านปุลาทง 3) บ้านบากง 4) บ้านคาลือฮายร์ 5) ชุมชนวัดป่าศรี 6) บ้านตะโละ 7) บ้านยามูเฉลิม 8) บ้านมูหลง
6. ศูนย์เครือข่ายคุณภาพธารทิพย์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลจะรัง หนองแรต สาบัน ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน คือ 1) บ้านตูวะอะ 2) บ้านมะปริง 3) บ้านลางา 4) บ้านหนองแรต 5) บ้านแบร่อ 6) บ้านจะรัง 7) ชุมชนบ้านสาบัน

4.2 สภาพพื้นที่ของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1 3 และ 6 อำเภอยะหริ่ง

อำเภอยะหริ่งมีแผนที่ตั้งของตำบลซึ่งมีโรงเรียนต่างๆที่มีสภาพภูมิศาสตร์ การคมนาคมและบริบทที่ใกล้เคียงกัน ในแต่ละศูนย์เครือข่ายกระจายอยู่ ดังแสดงในภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แผนที่ตั้งของตำบลในอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ศูนย์เครือข่ายคุณภาพแต่ละศูนย์จะมีสภาพทางภูมิศาสตร์ การคมนาคมและบริบทที่ใกล้เคียงกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1 คือ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพแหลมทราย ตั้งอยู่ในเขตตำบลตะโละกาโปร์ และตำบลแหลมโพธิ์ มีสภาพดังนี้

ตำบลตะโละกาโปร์ มีสภาพเป็นดินทราย มีจำนวน 5 หมู่บ้าน อาชีพส่วนใหญ่ ได้แก่ อาชีพประมง รับจ้างทั่วไป และค้าขาย ราษฎรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทิศเหนือ ติดกับ อ่าวไทย ทิศใต้ ติดกับ เทศบาลตำบลยะหริ่ง ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลคลองตำ อำเภอยะนาระ ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลแหลมโพธิ์

ตำบลแหลมโพธิ์ มีสภาพพื้นที่เป็นแหลม ดินทราย ไม่มีนาข้าว ปลูกมะพร้าวและทำอาชีพประมง (เรือเล็ก) ราษฎรส่วนใหญ่ร้อยละ 99 นับถือศาสนาอิสลาม และราษฎรบางส่วนได้ไปขายแรงงานในต่างประเทศ ซึ่งอาณาเขตทิศเหนือ ติดกับอ่าวไทย ทิศใต้ ติดกับอ่าวปัตตานี ทิศตะวันออก ติดกับ ต.ตะโละกาโปร์ ทิศตะวันตก ติดกับ ทะเลอ่าวไทย

2) ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 3 คือ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพยะหริ่ง ตั้งอยู่ในเขตตำบลยามู บางปู และตาเกาะ ซึ่งมีสภาพดังนี้

ตำบลยามู มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบ มีแม่น้ำยามูไหลผ่านใจกลางอำเภอ และมีภูมิอากาศร้อนชื้นตลอดปี ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา การประมง รับจ้าง ทิศเหนือ จรดตำบลตะโละกาโปร์ ใต้ จรดตำบลราตาป็นยัง ตะวันออก จรดตำบลปียามูมั่ง ตะวันตก จรดตำบลตาเกาะ บ้านบางปู

ตำบลบางปู พื้นที่เป็นดินทราย เป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ติดกับทะเล สภาพชุมชนแออัด ทิศเหนือ จรดทะเลในอ่าวบางปู ใต้ จรดตำบลตาเกาะ ตะวันออก จรดตำบลยามู ตะวันตกจรดตำบลบราโหม

ตำบลตาเกาะ อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอยะหริ่ง 5 กิโลเมตร มีหมู่บ้าน จำนวน 4 หมู่บ้าน ทิศเหนือ ติดกับ ตำบลบางปู ใต้ ติดกับตำบลยามู ตะวันออก ติดกับตำบลราตาป็น ตะวันตก ติดกับ

3) ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 6 คือ ศูนย์เครือข่ายคุณภาพธารทิพย์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลจะรัง ตำบลหนองแรด ตำบลสาบัน มีสภาพดังนี้

ตำบลจะรัง เป็นที่ราบลุ่ม เป็นดินทรายซึ่งมีลำคลองล้อมรอบทุกหมู่บ้าน เหมาะในการประกอบอาชีพด้านประมง เลี้ยงปลา อยู่ห่างจากตัวอำเภอยะหริ่งประมาณ 13 กิโลเมตร ทิศเหนือ ติดกับ คลองยามู ตำบลตะโละกาโปร์ ใต้ ติดกับ คลองสาบัน ตำบลสาบัน ท่าข้าม ตะวันออก ติดกับ ตำบลปะนาเระ ตะวันตก ติดกับ ตำบลหนองแรด

ตำบลหนองแรด มีลักษณะภูมิประเทศที่ราบลุ่มตลอดทั้งตำบล มีคลองยามู และคลองตันหยงไหลผ่าน ดินส่วนใหญ่เป็นดินทราย ทิศเหนือ ติดกับ อบต.ตะโละกาโปร์ ใต้ ติดกับ ต.มะนังยง ตะวันออก ติดกับ อบต.จะรัง ตะวันตก ติดกับ อบต.ปียามูมั่ง, อบต.ยามู

ตำบลสาบัน เป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีลำคลองส่งน้ำชลประทานเหมาะแก่การประกอบอาชีพด้านการเกษตรทิศเหนือ ติดกับ ตำบลจะรัง ใต้ ติดกับ ตำบลตอหลัง ตะวันออก ติดกับ ตำบลตันหยงคาลอ

4.3 สภาพทางการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรีง จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลสภาพทางการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรีง จังหวัดปัตตานีมีรายละเอียดดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงสภาพทางการศึกษาของศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรีง จังหวัดปัตตานี

ศูนย์เครือข่าย คุณภาพที่	ที่ตั้งตำบล	โรงเรียน	สังกัด	ประเภท/ ขนาดโรงเรียน	ระดับการศึกษา
1. แหลมทราย จำนวน 7 โรงเรียน	ตะโละกา โปร้	บ้านป่าตา	สพฐ.	กลาง	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านท่าพง	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
	แหลมโพธิ์	บ้านท่ากุน	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านท่าค่าน	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านคาโต๊ะ	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านตะโละสะมี แล	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านบูดี	สพฐ.	ใหญ่	ปฐมวัย, ป.1-6 , ม.3
3. ชะหรีง จำนวน 8 โรงเรียน	ยามู	ชะหรีง	สพฐ.	ใหญ่	ปฐมวัย, ป.1-6
		สุวรรณไพบุลย์	สพฐ.	กลาง	ม.1-6
	บางปู	บ้านบางปู	สพฐ.	กลาง	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านบือเจาะ	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
	ตาเกาะ	ชุมชนบ้านตาเกาะ	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านเจียรยา	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านฝ่าง	สพฐ.	กลาง	ปฐมวัย, ป.1-6 , ม.3
		มุสลิมพัฒนา ศาสน์	สช.	กลาง	ม.1-6

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ศูนย์เครือข่าย คุณภาพที่	ที่ตั้งตำบล	โรงเรียน	สังกัด	ประเภท/ ขนาดโรงเรียน	ระดับการศึกษา
6. ชารทิพย์ จำนวน 7 โรงเรียน	จะรัง	บ้านจะรัง	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านลางา	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
	หนองแรด	บ้านตูเวาะ	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านมะปริง	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		บ้านหนองแรด	สพฐ.	กลาง	ปฐมวัย, ป.1-6
	สาบัน	บ้านเบร่อ	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6
		ชุมชนบ้านสาบัน	สพฐ.	เล็ก	ปฐมวัย, ป.1-6

4.4 ข้อมูลคณะกรรมการสถานศึกษาใน ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

คณะกรรมการสถานศึกษาใน ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 มีจำนวนแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับประเภทขนาดของโรงเรียน โดยขึ้นอยู่กับจำนวนคณะกรรมการแต่ละองค์ประกอบ ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาใน ศูนย์เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6

องค์ประกอบคณะกรรมการ	จำนวนคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายที่			รวม
	1	3	6	
ผู้แทนผู้ปกครอง	7	8	7	22
ผู้แทนครู	7	8	7	22
ผู้แทนองค์กรชุมชน	7	8	7	22
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7	8	7	22
ผู้แทนศิษย์เก่า	7	8	7	22
ผู้แทนองค์กรศาสนา	8	10	7	25

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

องค์ประกอบคณะกรรมการ	จำนวนคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายที่			รวม
	1	3	6	
ผู้ทรงคุณวุฒิ	10	14	8	32
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	7	8	7	22
รวม	60	72	57	189

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เชิดศักดิ์ มั่นฤกษ์ (2546) ศึกษาคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถจำแนกคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ในด้านคุณสมบัติส่วนตัว ได้แก่ ด้านคุณธรรม สติปัญญา บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และคุณสมบัติทางวิชาชีพ ได้แก่ ด้านความเสียสละเวลาให้กับงาน ความรู้ทางการศึกษา ความรู้และประสบการณ์ในการจัดการ และความสามารถในการติดต่อสื่อสาร พบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้ป้ายทองกับโรงเรียนที่ไม่ได้ป้ายทองไม่มีความแตกต่างกัน และคุณลักษณะของคณะกรรมการไม่สามารถจำแนกประเภทโรงเรียนไม่ได้

สุจินต์ จันทร์สุด (2549) ศึกษาคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ในด้านผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการตัดสินใจ พบว่า คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์จำแนกตามตำแหน่งและการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการเปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา ไม่มีความแตกต่าง

โชติกา ไชยวุฒิ (2546) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว คือ บุคลิกภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และในด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า คณะกรรมการมีคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะในการปฏิบัติงานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

บุญยงค์ ใจลำปาง (2544) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ในด้าน

ชูศักดิ์ พุทธเกษม (2546) ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ในด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านการแสดงบทบาทหน้าที่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและผู้นำชุมชน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกรรมการทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของกรรมการทั้ง 3 ด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน แต่พบความแตกต่างของคุณลักษณะเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี จำนวน 22 แห่ง รวมทั้งสิ้น 189 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี จำนวน 22 แห่ง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 127 คน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970,607-608) และการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยนำแนวความคิดของ สโตกคิล (Stogdill) และธีระ รุญเจริญ (2547) มาสังเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น มากที่สุด

4 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น มาก

3 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น ปานกลาง

2 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น น้อย

1 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น น้อยที่สุดหรือไม่มีความจำเป็นเลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีและแนวคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. นำข้อมูลที่ศึกษามากำหนดโครงสร้างและแนวการสร้างเครื่องมือตามเนื้อหาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กรอบ แนวคิด ของการวิจัยเป็นเกณฑ์ เพื่อเป็นแนวทางเขียนข้อคำถามของแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามวัดคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) คุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 25 ข้อ

2) คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน จำนวน 25 ข้อ

3) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จำนวน 25 ข้อ

4. นำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยคำถามแต่ละข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและหาค่า IOC มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ ด้วยวิธี การหาสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จาก สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่ม เครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงั้ง จังหวัดปัตตานี เพื่อแจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง

3.2 จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมกับแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยประสานงานส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยตรง รวมทั้งติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถาม คืนภายในระยะเวลาที่กำหนด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการ แปลค่าระดับโดยมีกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด;2535:100) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.50 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น มาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น น้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง คุณลักษณะดังกล่าวมีความจำเป็น น้อยที่สุดหรือไม่มี ความจำเป็นเลย

4.3 วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง ตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Sefeffe')

4.4 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิธีการสรรหาคณะกรรมการ
 - ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี
 - ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน 22 โรงเรียน รวม 127 คน โดยแบ่งสถานภาพตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิธีการสรรหาคณะกรรมการ ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (N=127)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	104	81.9
หญิง	23	18.1
รวม	127	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	9	7.1
30-40 ปี	26	20.5
41-50 ปี	47	37.0
51-60 ปี	30	23.6
มากกว่า 60 ปี	15	11.8
รวม	127	100.0
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	9	7.1
มัธยมศึกษา	10	7.9
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	37	29.1
ปริญญาตรี	44	34.6
สูงกว่าปริญญาตรี	27	21.3
รวม	127	100.0
4. อาชีพ		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	55	43.3
ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว	13	10.2
ธุรกิจส่วนตัว	24	18.9
รับจ้าง	10	7.9
ค้าขาย	15	11.8

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน (N=127)	ร้อยละ
เกษตรกรรม	7	5.5
ประมง	3	2.4
รวม	127	100.0
5. ตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการ		
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		
ประธานกรรมการ(ผู้ทรงคุณวุฒิ)	14	11.0
ผู้แทนผู้ปกครอง	13	10.2
ผู้แทนครู	13	10.2
ผู้แทนองค์กรชุมชน	12	9.4
ผู้แทนศิษย์เก่า	15	11.8
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	16	12.6
ผู้ทรงคุณวุฒิ	13	10.2
ผู้แทนองค์กรศาสนา	15	11.8
เลขานุการ (ผู้บริหารสถานศึกษา)	16	12.6
รวม	127	100.0
6. วิธีการได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการ		
สมัครใจด้วยตนเอง	53	41.7
การเลือกตั้ง	15	11.8
การทาบทาม/ขอร้องจากผู้บริหาร /ครู	17	13.4
ผู้อื่นสนับสนุน	42	33.1
รวม	127	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 104 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9 และเพศหญิง 23 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมา มีช่วงอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6

ช่วงอายุระหว่าง 30–40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5 อายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมามีวุฒิการศึกษาระดับ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 รองลงมามีวุฒิระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 รองลงมามีวุฒิมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และวุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 รองลงประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 รองลงมาประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 รองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และประกอบอาชีพประมง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการเลขานุการ ผู้เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนเท่ากันคือ 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 รองลงมาเป็นผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้แทนศิษย์เก่า มีจำนวนเท่ากับคือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 รองลงมาเป็นประธานกรรมการ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รองลงมาเป็นผู้แทนผู้ประกอบการ ผู้แทนครู และผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนเท่ากันคือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 และเป็นผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการ โดยสมัครใจด้วยตนเองมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการโดยผู้อื่นสนับสนุนจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมาได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการโดยการทาบทาม ขอร้องจากผู้บริหาร/ครู จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 และได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตาม
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่าย
คุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี**

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยวิเคราะห์คุณลักษณะ 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคม และชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยเสนอภาพรวมและแยกวิเคราะห์เป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานีโดยภาพรวมและรายด้าน ตามตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. คุณลักษณะส่วนตัว	3.96	0.30	มาก
2. คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน	3.95	0.36	มาก
3. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	4.17	0.29	มาก
รวมเฉลี่ย	4.03	0.31	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.31) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแต่

ละด้านมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความจำเป็นของคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.29) คุณลักษณะส่วนตัว ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.30) และคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.36) ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ข องคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานีเป็นรายด้านจำแนกรายละเอียดของแต่ละคุณสมบัติ ตามตารางที่ 4.3 – 4.5 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ความจำเป็นของคุณลักษณะ		ระดับ
		(N=127)		
		\bar{X}	S.D.	
	1.1 บุคลิกภาพ	3.94	0.35	มาก
1	การตรงต่อเวลา	3.77	0.61	มาก
2	การเป็นมิตร ชี้แนะเข้มแข็งใส	3.63	0.53	มาก
3	การควบคุมอารมณ์ มีความหนักแน่นและสุขุม	3.67	0.58	มาก
4	การมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.54	0.50	มากที่สุด
5	การกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความมั่นใจในตนเอง	4.57	0.50	มากที่สุด
6	การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน	3.92	0.56	มาก
7	การเป็นตัวของตัวเอง	3.61	0.56	มาก
8	การมีความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วว่องไว	3.91	0.55	มาก
9	การแต่งกายเหมาะสมตามกาลเทศะ	3.86	0.56	มาก
10	การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง	3.82	0.67	มาก
11	การเสียสละ ไม่อิจฉาริษยา	3.85	0.62	มาก
12	การรู้จักยับยั้งชั่งใจ และใช้เหตุผลมากกว่าความรู้สึกส่วนตัว	3.63	0.70	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะส่วนตัว	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
13	การมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา	3.78	0.53	มาก
14	การมีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา	3.87	0.57	มาก
15	การพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ	4.63	0.48	มากที่สุด
	1.2 คุณธรรมและจริยธรรม	4.00	0.28	มาก
16	ความยุติธรรม	4.37	0.65	มาก
17	ความซื่อสัตย์ สุจริต	3.72	0.53	มาก
18	ความมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.65	0.70	มาก
19	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่	4.55	0.50	มากที่สุด
20	ความเมตตา ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข	4.25	0.65	มาก
21	ความประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องดังตามหลัก ศาสนา	3.74	0.63	มาก
22	ความรักและการรักษาสาธารณสมบัติ	3.78	0.59	มาก
23	ความสามารถควบคุมอารมณ์ให้เป็นปกติ	4.22	0.68	มาก
24	ความขบขี้ช่างใจ พุดจาในสิ่งที่เป็นประโยชน์	3.77	0.67	มาก
25	ความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี	3.94	0.47	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.96	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณลักษณะส่วนตัวในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.30) โดยเห็นว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.94$, S.D.= 0.35) และด้านคุณธรรมและจริยธรรม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$, S.D.= 0.28) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพพบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่การพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.63$, S.D.= 0.48) และการกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความมั่นใจในตนเอง ($\bar{X}=4.57$, S.D.= 0.50) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า

คุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่คุณลักษณะความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ($\bar{X}=4.55$, S.D.= 0.50) และความยุติธรรม($\bar{X}=4.37$, S.D.= 0.65)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะง่อน จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
	2.1 ภาวะผู้นำ	4.04	0.35	มาก
1	การมีอารมณ์มั่นคง	3.81	0.48	มาก
2	การมีความสามารถในการวางแผน	3.95	0.58	มาก
3	การมีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	4.08	0.59	มาก
4	การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.06	0.51	มาก
5	การสื่อสารได้อย่างชัดเจน	4.15	0.56	มาก
6	การมีความมั่นใจในตนเอง	4.14	0.52	มาก
7	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.77	0.52	มาก
8	การมีความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจได้	4.50	0.50	มากที่สุด
9	การเปิดเผย และตรงไปตรงมา	4.50	0.50	มากที่สุด
10	การยืนหยัดในข้อตกลงร่วมกัน	4.01	0.56	มาก
11	การมีความอดทนอย่างต่อเนื่อง	3.95	0.53	มาก
12	การเป็นที่พึ่งพาของเพื่อนร่วมงานได้	3.98	0.51	มาก
13	การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้	3.94	0.57	มาก
14	การมีความยึดมั่นต่อเป้าหมายของงาน	3.98	0.55	มาก
15	การแยกแยะและมองเหตุการณ์ต่างๆ อย่างทะลุปรุโปร่งหรือมีวิสัยทัศน์	3.78	0.60	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะ ด้านสังคมและชุมชน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
	2.2 มนุษยสัมพันธ์	3.82	0.46	มาก
16	การมีทัศนคติที่ดีกับผู้อื่น	3.64	0.61	มาก
17	การไว้วางใจบุคคลอื่น	3.69	0.58	มาก
18	การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	3.72	0.59	มาก
19	การรู้จักยกย่องชมเชยผู้อื่น	3.61	0.62	มาก
20	การเป็นกันเอง ไม่ถือตัว	3.71	0.56	มาก
21	การอ่อนน้อมถ่อมตน	3.76	0.71	มาก
22	การเป็นมิตร และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้	3.77	0.64	มาก
23	การเคารพสิทธิและความคิดเห็นของบุคคล อื่น	3.91	0.60	มาก
24	การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือบุคคลอื่นใน การทำกิจกรรมต่าง ๆ	4.02	0.60	มาก
25	การประสานความร่วมมือกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้	4.43	0.56	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.95	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน ในภาพรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.36) โดยเห็นว่าคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.35) และคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.46) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ พบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ คุณลักษณะการเปิดเผยและตรงไปตรงมา ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50) และคุณลักษณะการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ คุณลักษณะการประสานความ

ร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.43, S.D. = 0.56$) และคุณลักษณะการให้ความร่วมมือช่วยเหลือบุคคลอื่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.02, S.D. = 0.60$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
	3.1 ความรู้ทางการศึกษา	4.20	0.35	มาก
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.50	0.56	มากที่สุด
2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545	4.47	0.56	มาก
3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา	3.98	0.63	มาก
4	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา	3.83	0.52	มาก
5	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ งบประมาณ ฯลฯ	4.09	0.58	มาก
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.02	0.60	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
7	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการประกันคุณภาพ การศึกษา	4.56	0.51	มากที่สุด
8	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4.06	0.59	มาก
9	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของ ชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้ง ของสถานศึกษา	4.51	0.53	มากที่สุด
10	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา	4.01	0.56	มาก
	3.2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน	4.16	0.31	มาก
11	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา วาง แผนการบริหารของโรงเรียน กำหนด วิสัยทัศน์ แผนพัฒนาโรงเรียน	3.91	0.58	มาก
12	ความสามารถในการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็น ตอน	4.00	0.58	มาก
13	ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง หลักสูตร	3.72	0.53	มาก
14	ความสามารถในการกำกับ ติดตามการจัด การศึกษาของโรงเรียน	4.54	0.52	มากที่สุด
15	ความสามารถในการประเมินแผนและ โครงการของโรงเรียน	3.89	0.55	มาก
16	ความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อจัด การศึกษา	4.50	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นด้านคุณลักษณะ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ความจำเป็นของคุณลักษณะ (N=127)		ระดับ
		\bar{X}	S.D.	
17	ความสามารถในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ ของสถานศึกษากับชุมชน	4.54	0.52	มากที่สุด
	3.3 คุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน	4.13	0.32	มาก
18	การพัฒนาความรู้ความสามารถ และเอาใจใส่ ในการจัดการศึกษา ตลอดเวลา	4.53	0.53	มากที่สุด
19	การทำงานเป็นทีม มีใจกว้าง ยอมรับหลักการ และความคิดเห็นของผู้อื่น	3.97	0.58	มาก
20	การมีอุดมการณ์ เสียสละ พร้อมที่จะอุทิศตน เพื่อการศึกษา	3.85	0.59	มาก
21	การเสียสละเวลาที่จะร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ ของคณะกรรมการ	4.50	0.52	มากที่สุด
22	การรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษา	4.55	0.54	มากที่สุด
23	การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจผู้อื่นในการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสม	3.91	0.54	มาก
24	การให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นได้	3.87	0.57	มาก
25	การมีความอดทนและความคิดริเริ่มในการ แก้ไขปัญหา	3.83	0.69	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.17	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นว่าคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, S.D.= 0.29) โดยเห็นว่าคุณลักษณะด้านความรู้ทางการศึกษามีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.= 0.35) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X}=4.16, S.D.=0.31$) และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13, S.D.=0.32$) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะด้านความรู้ทางการศึกษา พบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.56, S.D.=0.51$) และคุณลักษณะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.51, S.D.=0.53$) เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.52$) และความสามารถในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.52$) และเมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน พบว่าคุณลักษณะย่อยที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ การรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X}=4.55, S.D.=0.54$) และคุณลักษณะการพัฒนาความรู้ความสามารถ และเอาใจใส่ในการจัดการศึกษา ตลอดเวลา ($\bar{X}=4.53, S.D.=0.53$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเปรียบเทียบ ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคม และชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตามตารางที่ 4.6 ดังนี้

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบความแตกต่าง เกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตาม
 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่
 1,3,6 อำเภอ ยะหริ่ง จังหวัดปัตตานีในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig. (p)
คุณลักษณะส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	0.63	8	0.08	0.85	0.56
	ภายในกลุ่ม	10.86	118	0.09		
	รวม	11.48	126			
คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	0.66	8	0.08	0.60	0.77
	ภายในกลุ่ม	16.05	118	0.14		
	รวม	16.71	126			
คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	0.42	8	0.05	0.59	0.79
	ภายในกลุ่ม	10.46	118	0.09		
	รวม	10.87	126			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.52	8	0.07	0.68	0.71
	ภายในกลุ่ม	11.26	118	0.10		
	รวม	11.78	126			

จากตารางที่ 4.6 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละองค์ประกอบของ
 ตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
 ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ในตอนต้น และเมื่อไม่พบความ
 ต่างต่างทั้งในภาพรวมและรายด้าน จึงไม่ต้องทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป

**ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตามตารางที่ 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ความถี่ ร้อยละ และลำดับที่ของข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
คุณลักษณะส่วนตัว				
1.	ให้ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู ทำให้เป็นแบบอย่าง/ แสดงให้เห็น	8	53.33	1
2.	จัดอบรมสัมมนาเข้ม หลักสูตรพัฒนาบุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม	5	33.33	2
3.	จัดการเข้าค่ายพักแรม โดยจัดให้มีกิจกรรมที่เหมาะสม	2	13.34	3
รวม		15	100	-
คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน				
1.	ควรมีการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม	8	40.00	1
2.	โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ดำเนินการประสานผู้ปกครอง หน่วยงาน และชุมชน	6	30.00	2
3.	จัดทำเวทีประชาคมร่วมกับผู้นำชุมชน โดยมี คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นแกนนำ	5	25.00	3
4.	ควรมีการจัดสาระสังสรรค์	1	5.00	4
รวม		20	100	-

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
คุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน				
1.	ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมสร้างความตระหนัก โดยเน้นสาระสำคัญต่างๆเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ	14	31.82	1
2.	ควรมีการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุม	10	22.73	2
3.	การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคณะกรรมการภายในโรงเรียนหรือเครือข่ายอื่น	6	13.64	3
4.	ศึกษาคูงานภายในโรงเรียนหรือเครือข่ายอื่น	5	11.36	4
5.	การจัดทำคู่มือคณะกรรมการสถานศึกษา เอกสารความรู้ให้ศึกษาด้วยตนเอง	4	9.09	5
6.	ส่งรายงานการประชุมประจำเดือนของโรงเรียนให้คณะกรรมการทราบ	3	6.82	6
7.	เรียนรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหาร (Action Research) ร่วมกัน ระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	2	4.54	7
รวม		44	100	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านคุณลักษณะส่วนตัว 2 ลำดับแรก ได้แก่ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา/ครู ทำให้เป็นแบบอย่าง/แสดงให้เห็น และจัดการอบรมสัมมนาเข้ม หลักสูตรพัฒนาบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรมตามลำดับ คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ข้อเสนอแนะ 2 ลำดับแรก ได้แก่ ควรมีการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ดำเนินการประสานผู้ปกครอง หน่วยงาน และ

ชุมชน ตามลำดับ และในด้านคุณลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ข้อเสนอแนะ 2 ลำดับแรก ได้แก่ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมสร้างความตระหนักโดยเน้นสาระสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ และการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุมตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินงานวิจัย เรื่อง “คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี” ครั้งนี้ ได้มีการดำเนินงานวิจัยตามกระบวนการวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การทำการวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานีตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

1.1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน 22 แห่ง รวมทั้งสิ้น 189 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัด

ปีตตานี จำนวน 22 แห่ง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 127 คน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

1.2.3 ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

ตัวแปรที่สำคัญในการศึกษาแบ่งออกเป็น

1) **ตัวแปรต้น** ได้แก่ องค์ประกอบของตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการเลขานุการ

2) **ตัวแปรตาม** ได้แก่ คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปีตตานี ประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

1.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัดปีตตานี แบบสอบถามแต่ละข้อมีค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระหว่าง 0.8-1.00 มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิธีการได้รับการคัดเลือกเป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบบประมาณค่า 5 อันดับ (Rating Scale) โดยจัดเนื้อหาแบบสอบถามเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) คุณลักษณะส่วนตัว
- 2) คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน
- 3) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน

1.2.5 การเก็บข้อมูลในการวิจัย

- 1) ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงุ้ม จังหวัดปทุมธานี เพื่อแจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
- 2) จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมกับแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง โดยประสานงานส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างโดยตรง รวมทั้งติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนให้ได้กลับคืน 127 ฉบับ หรือ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าระดับความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิเคราะห์เนื้อหา การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

1.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลสรุปการวิจัยดังนี้

1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพ เป็นข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ดำรงตำแหน่งผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการเลขานุการ ซึ่งได้รับการเลือกเป็นคณะกรรมการ โดยความสมัครใจด้วยตนเองในการดำรงตำแหน่ง

1.3.2 ผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัด ปัตตานี พบว่าในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในระดับความจำเป็นใน แต่ละด้านก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งด้านคุณลักษณะส่วนตัวมีข้อคุณลักษณะที่อยู่ในระดับ มากที่สุดคือ คุณลักษณะการพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ การกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความมั่นใจในตนเอง การมีเหตุผล ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน มีข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะการเปิดเผยและตรงไปตรงมา และการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ และด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งของ สถานศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ความสามารถในการกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความสามารถในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน ความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา การรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการฯ การพัฒนาความรู้ความสามารถ และเอาใจใส่ในการ จัดการศึกษาตลอดเวลา และคุณลักษณะการเสียสละเวลาที่จะร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ของ คณะกรรมการ

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะหรั่ง จังหวัด ปัตตานีจำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าคณะกรรมการฯ ที่มาจากองค์ประกอบของตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่ปฏิบัติตาม สมมติฐานที่กำหนดไว้

3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะ หรั่ง จังหวัดปัตตานี ควรมีการพัฒนาคุณลักษณะส่วนตัวของคณะกรรมการฯ โดยให้ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู ทำให้เป็นแบบอย่าง หรือแสดงให้เห็น และจัดการอบรมสัมมนาเข้ม หลักสูตร พัฒนาศักยภาพ คุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน ควรพัฒนาโดย การเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม และโรงเรียนควรเปิด

โอกาสให้ดำเนินการประสานผู้ปกครอง หน่วยงาน และชุมชนตามลำดับ และ ด้านคุณลักษณะที่ เกี่ยวกับการ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมสร้างความตระหนักโดยเน้นสาระสำคัญ ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระ การประชุม ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ของการศึกษาวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 การศึกษาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัด ปัตตานี

2.1.1 ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัด ปัตตานี ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่าคุณลักษณะที่ระบุไว้ โดยภาพรวม เป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคุณลักษณะแต่ละด้าน ก็ พบว่ามีความจำเป็นอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก คือ คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน รองลงมาเป็นคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะด้านสังคม และชุมชน ตามลำดับ ซึ่งผลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเป็นเพราะแบบสอบถามมุ่งเน้นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่จำเป็นในภาพรวมที่คณะกรรมการสถานศึกษาจำเป็นต้องมี จึงทำให้ความคิดเห็นของ กลุ่มตัวอย่างปรากฏผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากผลที่ปรากฏสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ตระหนักและเห็นความสำคัญของคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการฯ อันจะส่งผลดีต่อหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา หรือเสริมสร้าง คุณลักษณะ ที่จำเป็น เพื่อเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ สำหรับผู้ที่ กำลังดำรงตำแหน่ง หรือผู้ที่ จะเข้ามาดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน

2.1.2 ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

กลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่าด้านคุณลักษณะ ส่วนตัวมีความจำเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของ คณะกรรมการฯ พบว่าโดยรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะการพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะการกล้าแสดง ความคิดเห็นและมีความมั่นใจในตนเอง และคุณลักษณะการมีเหตุผล ขอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ ส่วนข้อคุณลักษณะอื่น ๆ มีความจำเป็นในระดับมาก ซึ่งมีความ สอดคล้องกับ โชติกา ไชยวุฒิ (2546:83) ที่ศึกษาคุณลักษณะส่วนตัวที่พึงประสงค์ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านบุคลิกภาพ และพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้าน บุคลิกภาพที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและอยู่ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ คุณลักษณะการยอมรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น คุณลักษณะการตรงต่อเวลา และคุณลักษณะการให้ความร่วมมือกับ ผู้ร่วมงาน

อนึ่งเมื่อพิจารณาข้อคุณลักษณะที่เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมของคณะ กรรมการฯ พบว่าในภาพรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ส่วนข้อคุณลักษณะ อื่นๆมีความจำเป็นในระดับมากทุกข้อ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ เชิดศักดิ์ มั่นฤกษ์ (2546:76) ที่ได้ ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ โรงเรียนที่ได้ไปยทอง ว่า ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนนอกจากคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องมีส่วน ร่วมและร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเต็มที่แล้ว คณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องมี คุณลักษณะส่วนตัวในด้านต่าง ๆ ที่ดีอีกด้วย ในด้านส่วนตัวต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมจริยธรรม บุคลิกภาพทางกายดี วาจาที่ดีสามารถสื่อสารโน้มน้าวสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนให้มาช่วยเหลือพัฒนาโรงเรียน มีความน่าเชื่อถือ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดรอบคอบลึกซึ้ง เพียงพอที่จะเข้าใจแนวโน้มนโยบายการจัดการศึกษาและพัฒนาโรงเรียน

ดังนั้นจากผลการศึกษา ดังกล่าวข้างต้น เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในด้าน ส่วนตัว โดยเฉพาะคุณลักษณะการพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ และคุณลักษณะการกล้า แสดงความคิดเห็น ซึ่งจัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในบริบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ ประชากรส่วนใหญ่ยังคงใช้ภาษามลายูท้องถิ่น และไม่คุ้นเคยกับศัพท์ภาษาไทยกลางที่ค่อนข้าง

เป็นทางการ อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่โรงเรียนไม่สามารถสื่อสาร โน้มน้าวสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เต็มที่ อีกทั้งตัวคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะตัวแทนองค์กรศาสนาเองที่มักมีความรู้ความเข้าใจ และสื่อสารโดยใช้ภาษาอื่น ๆ มากกว่าภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ทำให้ส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาเรื่องการสื่อสารด้วยภาษาไทยไม่ชัดเจน ทำให้บางครั้งเกิดความประหม่า ขาดความมั่นใจในการนำเสนอข้อมูล หรือข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์ มีความลึกซึ้ง อันจะนำมาซึ่งการจัดการศึกษาให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่นที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่

2.2.3 ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชนพบว่า มีความจำเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะการเปิดเผยและตรงไปตรงมา และคุณลักษณะการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ส่วนข้อคุณลักษณะอื่น ๆ มีความจำเป็นในระดับมากทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับ เกษม วัฒนชัย (2546 อ้างถึงในอ้างถึงในธีระ รุญเจริญ 2546:20-21) ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับธรรมาภิบาลของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษา 3 หลัก คือ หลักเป้าหมายสอดคล้องต่อสังคม กระบวนการโปร่งใสที่ต้องมีความตรงไปตรงมา และหลักความรับผิดชอบในการดำเนินการ

อนึ่งเมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าในภาพรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งทุกข้อคุณลักษณะมีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก โดยข้อคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือคุณลักษณะการประสานความร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้ คุณลักษณะการให้ความร่วมมือช่วยเหลือบุคคลอื่นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และคุณลักษณะการเคารพสิทธิและความคิดเห็นของบุคคลอื่น ซึ่งข้อค้นพบนี้ มีความสอดคล้องกับ สุจินต์ จันทร์สุด (2549:108-109) ที่ศึกษาคุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและครูผู้สอน พบว่าคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ดีต้องประกอบด้วย เป็นผู้มีอารมณ์ขันอยู่เสมอ เป็นผู้รักจักใช้เหตุผลในการแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนไม่ถือตัว

จากผลการศึกษาคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชนข้างต้น เห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในด้านสังคมและชุมชน โดยเฉพาะคุณลักษณะการเปิดเผยและตรงไปตรงมา และคุณลักษณะการมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ซึ่งจัดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากตามกฎหมายผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็จัดว่าเป็นบุคลากรทางการศึกษาด้วยเช่นกัน ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการและเลขานุการซึ่งมาจากผู้อำนวยการสถานศึกษา อันเปรียบเสมือนฟันเฟืองที่สำคัญเนื่องจากเป็นผู้ที่คอยประสานความร่วมมือ หรือกล่าวได้ว่าเป็นผู้เปิดประตูโรงเรียนสู่ชุมชน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม หากสถานศึกษาขาดความโปร่งใส หรือมีอะไรแอบแฝง ซ่อนเร้น การเปิดโอกาสให้ตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงก็เป็นไปได้ยาก

2.2.4 ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะهير จังหวัดปัตตานี คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่าง ทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีความจำเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ทางการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าในภาพรวม มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา คุณลักษณะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้งของสถานศึกษา และคุณลักษณะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อคุณลักษณะอื่นๆมีความจำเป็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ

อนึ่งเมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่เกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมพบว่า มีความจำเป็นอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะความสามารถในการกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของโรงเรียน คุณลักษณะความสามารถในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน และคุณลักษณะความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อคุณลักษณะอื่นๆ มีความจำเป็นในระดับมากทุกข้อ และเมื่อพิจารณาข้อคุณลักษณะที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน พบว่าในภาพรวมมีความจำเป็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งข้อคุณลักษณะที่มีความจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือคุณลักษณะการรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา คุณลักษณะการพัฒนาความรู้ความสามารถ

และเอาใจใส่ในการจัดการศึกษาตลอดเวลา และคุณลักษณะการเสียสละเวลาที่จะร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามลำดับ ส่วนข้อคุณลักษณะอื่น ๆ มีความจำเป็นในระดับมากทุกข้อ นอกนั้นจากผลการศึกษา พบว่ามีความสอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ (2547:19-20) ที่ได้ประมวลสมรรถภาพเชิงปฏิบัติของกรรมการสถานศึกษา ไว้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ 1) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา 2) พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 3) เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5) การบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ งบประมาณ ฯลฯ 6) แนวการจัดการเรียนการสอน และ 7) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น ส่วนในด้านความสามารถ คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีความสามารถในการดำเนินการร่วมกับโรงเรียนในเรื่อง การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร การกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของโรงเรียน การวางแผนการบริหารของโรงเรียนและการประเมินแผนและโครงการของโรงเรียน อีกทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน คือ มีความสนใจ เอาใจใส่และกระตือรือร้นในการจัดการศึกษา เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ตลอดเวลา ใจกว้าง ยอมรับหลักการและความคิดเห็นของผู้อื่น มีอุดมการณ์ เสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเพื่อการศึกษา และมีเวลาพอที่จะร่วมกิจกรรมตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็น

2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำแนกตามองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากผลการศึกษาที่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากองค์ประกอบของตำแหน่งต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนองค์กรศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการเลขานุการ (ผู้อำนวยการสถานศึกษา) มีความเห็นต่อความจำเป็นของคุณลักษณะนั้นไม่แตกต่างกัน และ ต่างมีความเห็นสอดคล้องกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน และเมื่อพิจารณาสถานภาพด้านอื่น ๆ ประกอบ ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และวิธีการคัดเลือกเข้าสู่ตำแหน่ง ก็จะเป็นสิ่งที่สนับสนุนผลการวิจัยและสะท้อนได้เป็นอย่างดีว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มมองเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ในทุกด้านทั้งคุณลักษณะส่วนตัว คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน และคุณลักษณะที่เกี่ยวกับปฏิบัติงานว่าจะเป็นส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการศึกษาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ

เชิดศักดิ์ มั่นฤกษ์ (2546:76) ที่ศึกษาคุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถจำแนกคุณภาพโรงเรียนที่ได้ป้ายทองกับโรงเรียนที่ไม่ได้ป้ายทอง พบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพตำแหน่งต่าง ๆ กัน ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอ ยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

จากการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ด้านคุณลักษณะส่วนตัว มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับบุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม 2 อันดับแรก ได้แก่ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ทำให้เป็นแบบอย่าง หรือ แสดงให้เห็น และจัดการอบรมสัมมนาเข้ม หลักสูตรพัฒนาบุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม ตามลำดับ ซึ่งคุณลักษณะที่สำคัญในด้านนี้ คงไม่มีใครปฏิเสธว่าเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพที่สะท้อนถึงความเป็นผู้นำ ดังนั้นการเรียนรู้เพื่อการเสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะด้านนี้ ที่น่าจะได้ผลดี ก็ควรเริ่มต้นมาจากการมีตัวแบบที่ดีนั่นเอง

ด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับภาวะผู้นำ และมนุษยสัมพันธ์ 2 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ดำเนินการประสานผู้ปกครอง หน่วยงาน และชุมชนตามลำดับ ส่วนอันดับท้ายสุดคือการจัดสาระสังสรรค์ ที่ผลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามซึ่งไม่นิยมการจัดงานสังสรรค์รื่นเริงมากนัก

ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มีข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับความรู้ทางการศึกษา ความสามารถในการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน 2 อันดับแรก ได้แก่ ควรมีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมสร้างความตระหนักโดยเน้นสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ และการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุม ตามลำดับ ส่วนอันดับท้ายสุดคือ การเรียนรู้และการวิจัยเพื่อ

พัฒนาการบริหาร (Action Research) ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่ผลปรากฏออกมาเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างยังไม่คุ้นเคยกับการวิจัยนั่นเอง

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังกล่าวข้างต้นเป็นไป
ในแนวทางเดียวกันกับ ชีระ รุณเจริญ (2546:178-179) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วม
ร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสรุปกิจกรรมใน
การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้องให้อ่านและศึกษา การจัด
ประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นระยะ การบรรยายของวิทยากร การนำเสนอสาระบางประการของ
ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา การศึกษานอกสถานที่ การสร้างเครือข่ายคณะกรรมการ
สถานศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการวิจัยและพัฒนา โดยเฉพาะเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ความเป็นผู้นำและทักษะผู้นำ งานบริหารในสถานศึกษา (งาน
วิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไป) บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัญหา (SWOT) และการวางแผน การประกันคุณภาพ หลักสูตร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาที่พึง
ประสงค์ เช่น การมีวิสัยทัศน์ ความรับผิดชอบ ความใจกว้าง ความเสียสละ คุณธรรมจริยธรรม
และความใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการบริหาร
การศึกษา อันจะนำมาซึ่งการมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจะช่วยส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาในการมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทย

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นจะเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิด
ประโยชน์ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา หรือผู้
มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ดังนี้

3.1.1 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี หรือพัฒนาคุณลักษณะ
ด้านส่วนตัว เกี่ยวกับการพูดสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ ความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
ความมีเหตุผล ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนคุณลักษณะความรับผิดชอบในการ

ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ด้วยวิธีการให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ทำเป็นแบบอย่างหรือแสดงให้เห็น และจัดการอบรมสัมมนาเข้ม หลักสูตรพัฒนาบุคลากร คุณธรรมจริยธรรม

3.1.2 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี หรือพัฒนาคุณลักษณะ ด้านสังคมและชุมชน โดยเฉพาะคุณลักษณะการเปิดเผย ตรงไปตรงมา การมีความน่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ และการประสานความร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้วยการเชิญเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นในโอกาสต่าง และโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ดำเนินการประสานผู้ปกครอง หน่วยงาน และชุมชน

3.1.3 ส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี หรือพัฒนาคุณลักษณะที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ การกำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียน การ เสริมสร้างความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน การระดมทรัพยากร เป็นต้น ด้วยการประชุม เจริญปฏิบัติการ การฝึกอบรมสร้างความตระหนักโดยเน้นสาระสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการ และการเสนอเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องในวาระการประชุม

3.1.4 นำข้อค้นพบไปใช้ในการกำหนดคุณลักษณะ หรือนำไปใช้ประกอบการ พิจารณาผู้ที่จะเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรทำการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับโรงเรียนในสังกัดอื่น ๆ เพื่อเป็นการ ขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างขวางขึ้น เพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบหาข้อสรุปคุณลักษณะ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากหลาย ๆ แหล่งข้อมูล

3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็น ต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลการวิจัยมา เป็นแนวทางในเสริมสร้างและพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

3.2.3 ควรมีการเพิ่มหรือใช้ตัวแปรอื่นในการศึกษาวิจัยให้มีความชัดเจนและ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่นศึกษาคุณลักษณะที่มีอยู่เทียบกับคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะกับผลการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ (2542) *เส้นทางสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา: แนวทางการดำเนินงานปฏิรูป การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร* กรุงเทพมหานคร: อุดมพรวิภา
- กระทรวงศึกษาธิการ (2543) *แนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา พ.ศ. 2543* กรุงเทพมหานคร: อัดสำเนา
- กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ใน รวบรวมกฎหมายการศึกษา:เข้าสู่โครงสร้างใหม่* กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช
- จุมพล หนิมพานิช (2537) "ภาวะผู้นำ" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาองค์การและการจัดการ* หน่วยที่10 หน้า 47-85 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540) "การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร" *ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*
- โชติกา ไชยวุฒิ (2546) "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดเชียงราย" *วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏเชียงราย*
- เชิดศักดิ์ มั่นฤกษ์ (2546) "คุณลักษณะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สามารถจำแนกคุณภาพโรงเรียน" *วิทยานิพนธ์ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*
- ดิน ปรัชญพฤทธิ์ (2541) "ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมปฏิรูปการศึกษา" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ* หน่วยที่11 หน้า 114-146 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ธีระ รุณเจริญ (2547) *สภาพปัจจุบันและปัญหาการที่ส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร* ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์

- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2543) รายงานการสัมมนาวิชาการ เรื่อง กลวิธีแนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน จัดโดย ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ 13-14 มีนาคม 2543
- (2547) กลวิธีแนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร
- บุญยงค์ ใจลำปาง (2544) "คุณลักษณะผู้นำของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย" วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสถาบันราชภัฏเชียงราย
- ปริญญา ดันสกุล (2543) คัมภีร์แห่งอัจฉริยะ กรุงเทพมหานคร โปร-เอสเอ็มอี "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ." สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี (2545) กรุงเทพมหานคร
- พิณสุดา สิริธรรังศรี (2541) การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร เซเวนพรีนติ้งกรุ๊ป
- มานิต มานิตเจริญ (2514) พจนานุกรมไทย พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร เอกศิลป์การพิมพ์สง่า โพธิ์วัง และระวีวรรณ เสาดามร (2543) รายงานการสัมมนาวิชาการ เรื่อง เทคนิคการประสานงานและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ จัดโดย สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร วันที่ 10-11 เมษายน 2543
- สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542) "หลักการบริหารการศึกษา" ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา หลักการพื้นฐานการบริหารการศึกษา หน้า 9-14 สงขลา สถาบันราชภัฏสงขลา
- สุจินต์ จันทร์สุด (2549) "คุณลักษณะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3" วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- สุรพล พุฒคำ (2544) "ทฤษฎีการบริหาร" ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา หลักทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา หน้า 9-21 ลพบุรี สถาบันราชภัฏเทพสตรี
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2544) "ภาวะผู้นำ" ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษา หน้า 41-63 เชียงราย สถาบันราชภัฏเชียงราย
- ลีปนันทน์ เกตุทัต (2542) "วิสัยทัศน์กว้างไกลปฏิบัติได้ผลจริง" ใน สงวน นิตยา รัมภ์พงศ์ และ สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ ผู้นำ หน้า 32-41 กรุงเทพมหานคร มติชน

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) รายงานการสังเคราะห์ผลการสำรวจ
เรื่อง คนไทยคิดอย่างไร ต่อการจัดการศึกษา กรุงเทพมหานคร ไอสแควร์
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) แนวการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาเพื่อความพร้อมรับการประเมินภายนอก กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดี
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1 (2551) “ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี
เขต 1 เรื่อง จัดตั้งศูนย์เครือข่ายคุณภาพ” ประกาศ ณ วันที่ 27 มีนาคม 2551
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549) การศึกษาและสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา
การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาดั้งแบบ รุ่นที่ 1
กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) "ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารการศึกษา" ใน *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาแนวโน้มทางการบริหาร
การศึกษา* หน่วยที่ 7 หน้า 134-166 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- (2547) *การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา* อัดสำเนา
- อดิศร กิริสีโล (2540) *คุณธรรมสำหรับครู* กรุงเทพมหานคร โอเคียนสโตร์
- อานันท์ ปันยารชุน (2545) "ผู้นำคือผู้ที่คนอื่นอยากเดินตาม" ใน *สงวน นิตยา รัมภ์พงศ์ และ
สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ ผู้นำ* หน้า 25-31 กรุงเทพมหานคร มติชน
- อุทัย บุญประเสริฐ (2542) *การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน
รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management)*
กรุงเทพมหานคร ครูสภาลาดพร้าว
- Covey, S.R. (1990) *The 7 Habits of Highly Dffective People*. New York: Fireside Book.
- Kenneth, Leithwood, and Teresa, Menzies, *Form and Effects of School – base Management : A
review*, Educational Policy, 12(3), May 98.
- Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*.
Education and Psychological Measurement.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4. ชื่อ-สกุล
สถานที่ทำงาน
วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- นางกอมาริยะห์ เสกเมธิ
โรงเรียนชุมชนบ้านป่าคา ตำบลตะโละกาโปร์ อำเภอยะหริ่ง
จังหวัดปัตตานี 94150
ศศ.ม. (การวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา)
- ครู ศศ. 2 ปฏิบัติงานสอนและดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย
วิชาการ
- ความรู้ความสามารถด้านสถิติและการวัดผล
- วิชยากรและที่ปรึกษาแก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี และครูใน
ด้านการวิจัยในชั้นเรียน
- วิทยานิพนธ์ เรื่อง ศึกษาเทคนิคการจัดการเรียนการสอนของ
ครู: กรณีศึกษาครูที่ได้รับรางวัลพระราชทานในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
5. ชื่อ-สกุล
สถานที่ทำงาน
วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- นายสมคิด บุตรทองแก้ว
โรงเรียนสุวรรณไพบูลย์ ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง
จังหวัดปัตตานี 94150
วท.บ. (วิทยาศาสตร์) ป.บัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
- ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
- ประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 37 ปี
- รายงานผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนต้นแบบหนึ่งอำเภอ
หนึ่งโรงเรียนในฝันปี 2548
- รายงานผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนรางวัลพระราชทาน
ปี 2550

ภาคผนวก ข

หนังสือสำเนาขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ ๑1

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. พลิตา เกื้อพิมพ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวชะรีพะอ์ อูมา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอพระวัง จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน.....เป็นอนาคตวิจัย.....ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินตานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 4-1

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 9 พฤษภาคม 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน ผอ. โอภาส เจริญสาวัฒนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวชะรีพะอ์ อูมา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่องคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอชะงัด จังหวัดปัตตานี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวให้นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน...เครื่องมือการวิจัย.....ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0 2503 2870

โทรสาร 0 2503 3566-7

ใบเสร็จ	๒๗๗๖๒
รับได้ที่	๐๙๘๑
วันที่	๑๒ / ๗.๐. ๑๙๕๒
เวลา	๙.๓๐ น.

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/ ๑๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๒๐

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....บ้านนา

เนื่องด้วย นางสาวชรีพะอ์ อูมา นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาแขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชกำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ ๑,๓,๖ อำเภอชะอำ จังหวัดปัตตานี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพชะอำ จำนวน ๒๒ แห่ง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐ ๒๕๐๓ ๒๘๗๐

โทรสาร ๐ ๒๕๐๓ ๓๕๖๖-๗

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้ มีความประสงค์จะทราบคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มเครือข่ายคุณภาพที่ 1,3,6 อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี คำตอบหรือข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาเพื่อประกอบการวิจัย ข้อมูลจากการสอบถามครั้งนี้ จะไม่มีผลในทางที่จะเป็นโทษแก่ผู้ใด หรือสถานศึกษาใด หากแต่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ และสถานศึกษาในอนาคต ดังนั้นจึงขอความกรุณาให้ท่านโปรดให้ข้อมูลที่เป็นความจริงมากที่สุด

แบบสอบถามนี้มีทั้งหมดมี 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยกรุณาตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือและอนุเคราะห์

นางสาวชะรีฟะฮ์ อูมา

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มีนาคม 2552

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับ ผู้วิจัย
1	เพศ () ชาย () หญิง	01 ()
2	อายุ () ต่ำกว่า 30 ปี () 30-40 ปี () 1-50 ปี () 51-60 ปี () มากกว่า 60 ปี	02 ()
3	ระดับ () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษา () อนุปริญญาหรือเทียบเท่า การศึกษา () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี	03 ()
4	อาชีพ () ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ () ลูกจ้างประจำ/ () ธุรกิจส่วนตัว ลูกจ้างชั่วคราว () รับจ้าง () ค้าขาย () เกษตรกรรม () ประมง () อื่น ๆ (โปรดระบุ)	04 ()
5	ตำแหน่งการเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน () ประธานกรรมการ () ผู้แทนผู้ปกครอง () ผู้แทนครู (ผู้ทรงคุณวุฒิ) () ผู้แทนองค์กรชุมชน () ผู้แทนศิษย์เก่า () ผู้แทนองค์กรศาสนา () ผู้ทรงคุณวุฒิ () ผู้แทนองค์กร () เลขานุการ ปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้บริหารสถานศึกษา)	05 ()
6	วิธีการที่ท่านได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการ () สมัครใจด้วยตนเอง () การเลือกตั้ง () ผู้อื่นสนับสนุน () การทาบทาม/ขอร้องจากผู้บริหาร โรงเรียน/ครู () วิธีอื่น (โปรดระบุ)	06 ()

ตอนที่ 2

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความและประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในฐานะที่ท่านเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ท่านเห็นว่าคุณลักษณะต่อไปนี้มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
00	การปฏิบัติหน้าที่ของตนที่รับผิดชอบได้เองโดยไม่ต้องรอรับคำสั่ง		✓				()
000	การมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ทั้งความคิดและการกระทำ				✓		()

คำอธิบาย

จากตัวอย่าง ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของตนที่รับผิดชอบได้เองโดยไม่ต้องรอรับคำสั่งเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก จึงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความจำเป็นของคุณลักษณะใน “มาก” หรือระดับ “4”

จากตัวอย่าง ข้อ 000 ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การมีความสามารถในการพัฒนาตนเอง ทั้งความคิดและการกระทำเป็นคุณลักษณะที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย จึงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความจำเป็นของคุณลักษณะใน “น้อย” หรือระดับ “2”

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความตามประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานว่าท่านมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะแต่ละประเด็นดังกล่าวว่ามีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด แล้วกรณำทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะ” นั้นตามความเป็นจริง

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1. คุณลักษณะส่วนตัว							
ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานท่านเห็นว่ารายการตามคุณลักษณะด้านส่วนตัวต่อไปนี้มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากน้อยเพียงใด							
	1.1 บุคลิกภาพ						
1	การตรงต่อเวลา						07 ()
2	การเป็นมิตร ยิ้มแย้มแจ่มใส						08 ()
3	การควบคุมอารมณ์ มีความหนักแน่น และสุขุม						09 ()
4	การมีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น						10 ()
5	การกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความ มั่นใจในตนเอง						11 ()
6	การให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน						12 ()
7	การเป็นตัวของตัวเอง						13 ()
8	การมีความกระฉับกระเฉงคล่องแคล่ว ว่องไว						14 ()
9	การแต่งกายเหมาะสมตามกาลเทศะ						15 ()
10	การมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง						16 ()
11	การเสียสละ ไม่อิจฉาริษยา						17 ()
12	การรู้จักยับยั้งชั่งใจ และใช้เหตุผล มากกว่าความรู้สึกส่วนตัว						18 ()
13	การมีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหา						19 ()

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
14	การมีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาที่มี ความสามารถสื่อสาร						20 ()
15	การพูดสื่อสารได้ดีและมีประสิทธิภาพ						21 ()
1.2 คุณธรรมและจริยธรรม							
16	ความยุติธรรม						22 ()
17	ความซื่อสัตย์ สุจริต						23 ()
18	ความมีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่						24 ()
19	ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตาม หน้าที่						25 ()
20	ความเมตตา ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข						26 ()
21	ความประพฤติในสิ่งที่ถูกต้องดีงามตาม หลักศาสนา						27 ()
22	ความรักและการรักษาสาธารณสมบัติ						28 ()
23	ความสามารถควบคุมอารมณ์ให้เป็นปกติ						29 ()
24	ความขบขันช่างใจ พุดจาในสิ่งที่ ประโยชน์						30 ()
25	ความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี						31 ()
2. คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน							
ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานท่านเห็นว่ารายการตามคุณลักษณะด้านสังคมและ ชุมชนต่อไปนี้มีความจำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากน้อย เพียงใด							
2.1 ภาวะผู้นำ							
1	การมีอารมณ์มั่นคง						32 ()
2	การมีความสามารถในการวางแผน						33 ()
3	การมีความสามารถในการตัดสินใจได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม						34 ()

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
4	การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี						35 ()
5	การสื่อสารได้อย่างชัดเจน						36 ()
6	การมีความมั่นใจในตนเอง						37 ()
7	การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการ ทำงาน						38 ()
8	การมีความน่าเชื่อถือ และไว้วางใจ						39 ()
9	การเปิดเผย และตรงไปตรงมา						40 ()
10	การยืนหยัดในข้อตกลงร่วมกัน						41 ()
11	การมีความอดทนอย่างต่อเนื่อง						42 ()
12	การเป็นที่พึ่งพาของเพื่อนร่วมงานได้						43 ()
13	การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้						44 ()
14	การมีความยึดมั่นต่อเป้าหมายของงาน						45 ()
15	การแยกแยะและมองเหตุการณ์ต่างๆ อย่างทะลุปรุโปร่งหรือมีวิสัยทัศน์						46 ()
2.2 มนุษยสัมพันธ์							
16	การมีทัศนคติที่ดีกับผู้อื่น						47 ()
17	การไว้วางใจบุคคลอื่น						48 ()
18	การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี						49 ()
19	การรู้จักยกย่องชมเชยผู้อื่น						50 ()
20	การเป็นกันเอง ไม่ถือตัว						51 ()
21	การอ่อนน้อมถ่อมตน						52 ()
22	การเป็นมิตร และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น ได้ดี						53 ()
23	การเคารพสิทธิและความคิดเห็นของ บุคคลอื่น						54 ()

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
24	การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือบุคคลอื่น ในการทำกิจกรรมต่างๆ						55 ()
25	การประสานความร่วมมือกับบุคคลที่ เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาได้						56 ()
3. คุณลักษณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานท่านเห็นว่ารายการตามคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานต่อไปนี้มีมีความจำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาก น้อยเพียงใด							
	3.1 ความรู้ทางการศึกษา						
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท และ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษา						57 ()
2	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมาย และหลักการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545						58 ()
3	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำ นโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา						59 ()
4	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนปฏิบัติ การประจำปีของสถานศึกษา						60 ()
5	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการ ปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการบริหาร โรงเรียนด้านวิชาการ งบประมาณ ฯลฯ						61 ()
6	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา						62 ()
7	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการ ประกันคุณภาพการศึกษา						63 ()

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
8	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมายและ โครงสร้างหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน						64 ()
9	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ของชุมชนท้องถิ่น ที่ตั้ง ของสถานศึกษา						65 ()
10	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของการจัดตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา						66 ()
3.2 ความสามารถในการปฏิบัติงาน							
11	ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา วาง แผนการบริหารของโรงเรียน กำหนดวิสัย ทัศน์แผนพัฒนาโรงเรียน						67 ()
12	ความสามารถในการทำงานอย่างเป็นขั้น เป็นตอน						68 ()
13	ความสามารถในการจัดทำหลักสูตร ปรับ ปรุงหลักสูตร						69 ()
14	ความสามารถในการกำกับ ติดตาม การจั ดศึกษาของโรงเรียน						70 ()
15	ความสามารถในการประเมินแผนและ โครงการของโรงเรียน						71 ()
16	ความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อ จัดการศึกษา						72 ()
17	ความสามารถในการเสริมสร้างความ สัมพันธ์ของสถานศึกษากับชุมชน						73 ()
3.3 คุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน							
18	การพัฒนาความรู้ความสามารถ และเอา ใจใส่ในการจัดการศึกษาตลอดเวลา						74 ()
19	การทำงานเป็นทีม มีใจกว้าง ขอมรับหลัก การและความคิดเห็นของผู้อื่น						75 ()

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับความจำเป็นของคุณลักษณะนั้น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
20	การมีอุดมการณ์ เสียสละ พร้อมทั้งจะอุทิศ ตนเพื่อการศึกษา						76 ()
21	การเสียสละเวลาที่จะร่วมกิจกรรมตาม หน้าที่ของคณะกรรมการ						77 ()
22	การรับผิดชอบในหน้าที่ของคณะกรรมการ การสถานศึกษา						78 ()
23	การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจผู้อื่นในการ ปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสม						79 ()
24	การให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นได้						80 ()
25	การมีความอดทนและความคิดริเริ่มในการ แก้ไขปัญหา						81 ()

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนอกเหนือจากคุณลักษณะที่กล่าวมาแล้วในแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้างต้น

ที่	คุณลักษณะที่จำเป็น	วิธีการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว
1	คุณลักษณะส่วนตัว 1.1 บุคลิกภาพ	
	1.2 คุณธรรมและจริยธรรม	
1.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
2	คุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน 2.1 ภาวะผู้นำ	
	2.2 มนุษยสัมพันธ์	
2.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ)		

ที่	คุณลักษณะที่จำเป็น	วิธีการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว
3	คุณลักษณะเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงาน	
	3.1 ความรู้ทางการศึกษา	
	3.2 ความสามารถในการ ปฏิบัติงาน	
	3.3 คุณลักษณะที่เอื้อต่อการ ปฏิบัติงาน	

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ค่าคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ ง1 แสดงค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence:IOC)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	0	+1	+1	+1	+1	0.80
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ ง1 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	0	+1	+1	+1	+1	0.80
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ ง1 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	0	+1	+1	+1	+1	0.80
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

นางสาวชะรีพะอ์ อูมา

2502300839

บริหารการศึกษา

9/05/2552

ตาราง ง2 แสดงค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α -Coefficients) ของครอนบาค (Cronbach)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	325.0613	339.0788	.7810	.9644
A2	325.1613	349.4875	.4427	.9653
A3	325.1613	343.2328	.6298	.9649
A4	324.9613	348.6485	.6645	.9650
A5	324.4947	351.8314	.2236	.9659
A6	324.9947	354.2532	.1402	.9659
A7	325.1947	352.2417	.2003	.9660
A8	324.8947	344.5402	.6753	.9648
A9	324.9947	344.2247	.7122	.9647
A10	324.9613	343.9920	.6781	.9648
A11	324.9280	341.4323	.7799	.9645
A12	325.1280	337.3416	.7900	.9644
A13	325.0613	352.1694	.4135	.9654
A14	324.9613	348.6485	.6645	.9650
A15	324.3613	351.1118	.2854	.9657
A16	324.7947	348.3071	.2917	.9661
A17	325.0947	344.7530	.5449	.9651
A18	325.0947	349.5548	.4257	.9654

ตาราง ๓2 (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A19	324.8947	345.8515	.7319	.9648
A20	325.1613	343.2328	.6298	.9649
A21	325.0280	353.2414	.1537	.9661
A22	324.8947	344.5402	.6753	.9648
A23	324.9947	354.1696	.0822	.9665
A24	324.9280	345.5767	.6535	.9649
A25	324.9613	350.5372	.4974	.9653
TOTPERSE	324.9667	347.1209	.9290	.9647
B1	325.1280	351.4492	.3456	.9655
B2	324.8947	345.8515	.7319	.9648
B3	324.8280	344.0622	.7561	.9647
B4	324.9280	348.6314	.5858	.9651
B5	324.8613	352.2950	.2523	.9657
B6	324.7947	343.2368	.7725	.9646
B7	325.0280	349.3260	.5759	.9651
B8	324.8947	344.5402	.6753	.9648
B9	324.5947	353.8544	.1153	.9662
B10	324.8947	351.0092	.3634	.9655
B11	324.9947	349.3098	.4046	.9654
B12	324.8947	351.8809	.3016	.9656
B13	324.8613	342.4155	.9121	.9644
B14	324.8947	342.2156	.8139	.9645
B15	324.9947	349.6767	.4762	.9653

ตาราง ๓2 (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
B16	325.1947	352.7502	.1735	.9661
B17	324.9947	347.1305	.5359	.9651
B18	325.0280	352.5950	.3011	.9656
B19	324.9947	347.2031	.5315	.9651
B20	325.0947	353.1870	.1900	.9659
B21	324.9613	340.5014	.7674	.9645
B22	325.0613	338.2071	.8224	.9643
B23	324.9280	345.7983	.8085	.9647
B24	324.8613	347.4279	.5750	.9651
B25	324.5280	354.1304	.1008	.9662
TOTSOCIA	324.9253	347.8182	.9504	.9648
C1	324.5613	352.9402	.1630	.9661
C2	324.5613	351.1931	.2234	.9661
C3	324.9613	345.0090	.6202	.9649
C4	324.9947	348.7323	.5461	.9652
C5	324.8947	346.2147	.7058	.9648
C6	324.9280	344.2654	.6262	.9649
C7	324.4280	349.2606	.3719	.9655
C8	324.8947	349.4110	.4770	.9653
C9	324.5613	355.1195	.0488	.9664
C10	324.9280	348.4098	.4760	.9653
C11	324.8947	342.9420	.7705	.9646
C12	324.8947	341.4855	.7417	.9646

ตาราง ๓2 (ต่อ)

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
C13	325.1280	346.5058	.5737	.9650
C14	324.4947	353.7928	.1196	.9662
C15	325.0613	342.5694	.6927	.9647
C16	324.4613	349.0216	.3783	.9655
C17	324.4947	353.2116	.1503	.9661
C18	324.9613	340.5014	.7674	.9645
C19	324.9280	340.9238	.8076	.9644
C20	325.0280	344.8148	.6185	.9649
C21	324.5613	355.9186	.0071	.9665
C22	324.4947	353.4985	.1166	.9663
C23	324.8947	344.4675	.6796	.9648
C24	324.9613	341.2315	.8363	.9644
C25	324.9280	341.2144	.7917	.9645
TOTPERFO	324.7960	347.1317	.9585	.9647

Reliability Coefficients 79 items

N of Cases = 30.0

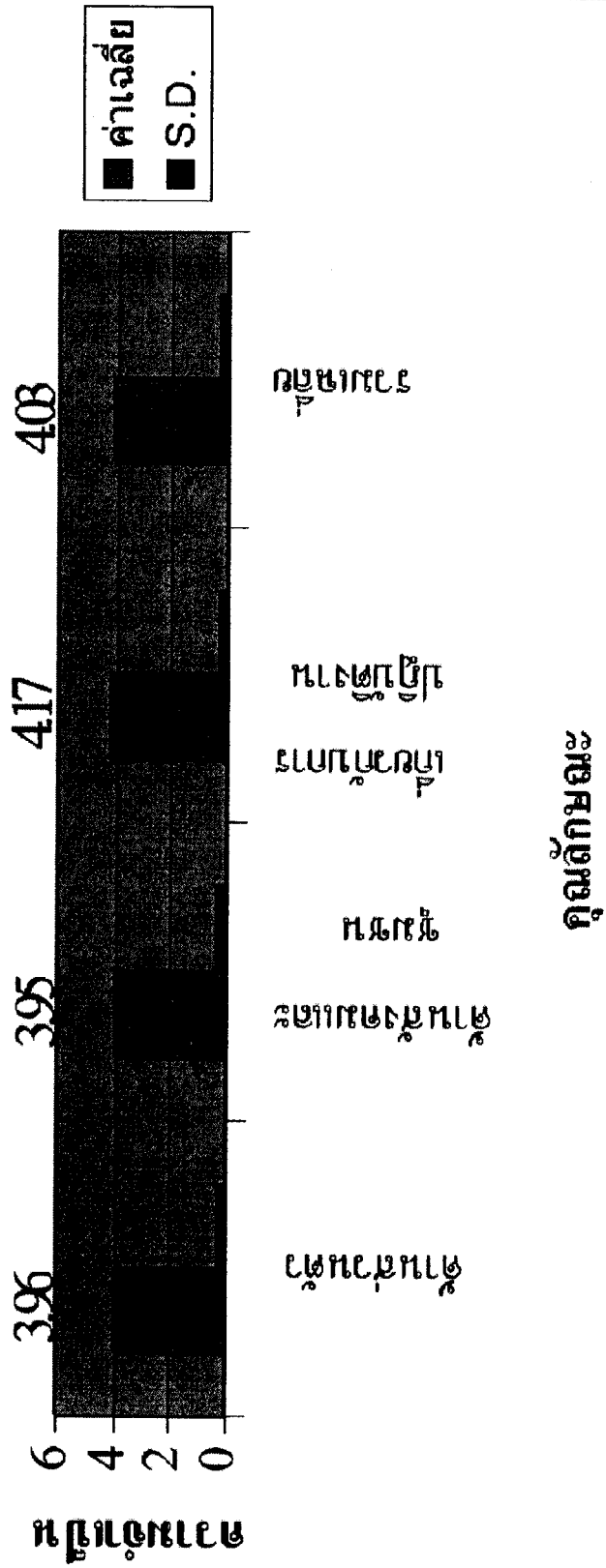
Alpha = .9656

Standardized item alpha = .9697

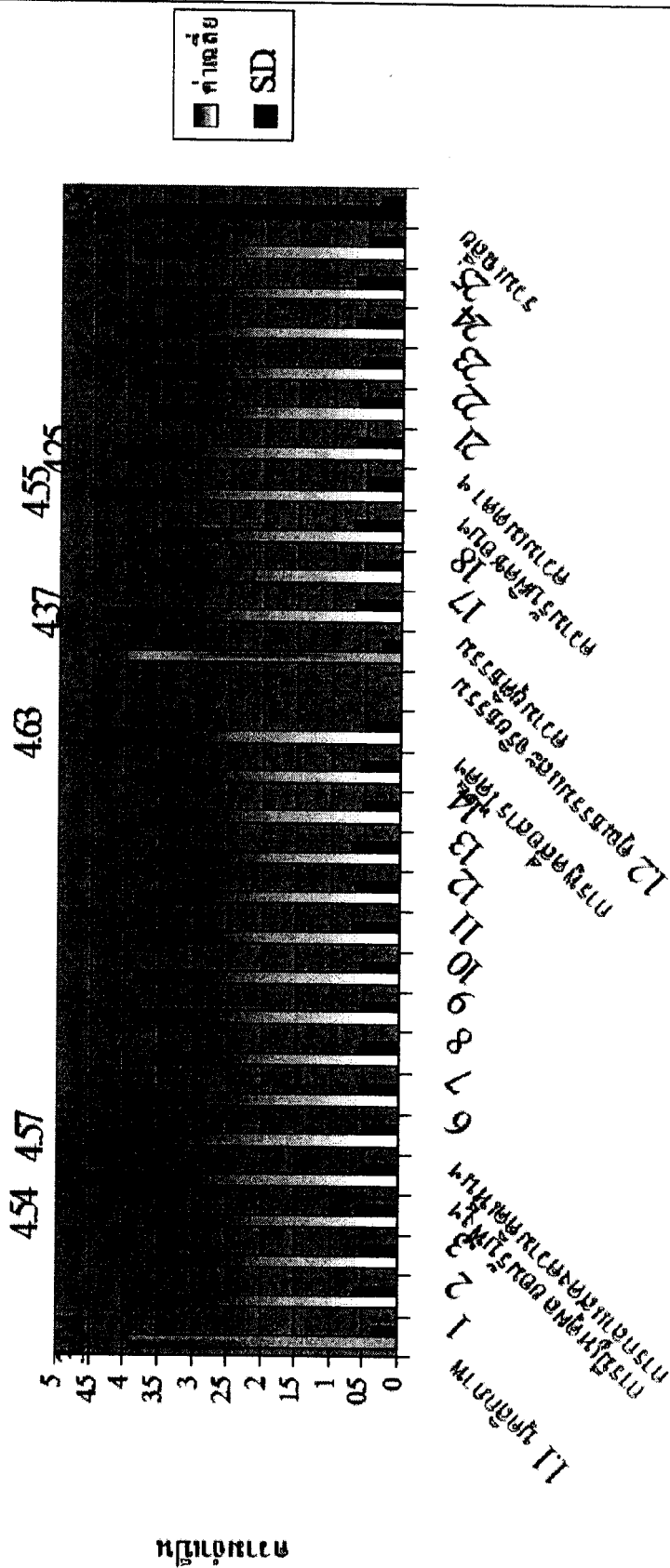
ภาคผนวก จ

กราฟแสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความจำเป็นของคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน
ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

**ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความจำเป็น
ของคุณลักษณะฯ ในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน**

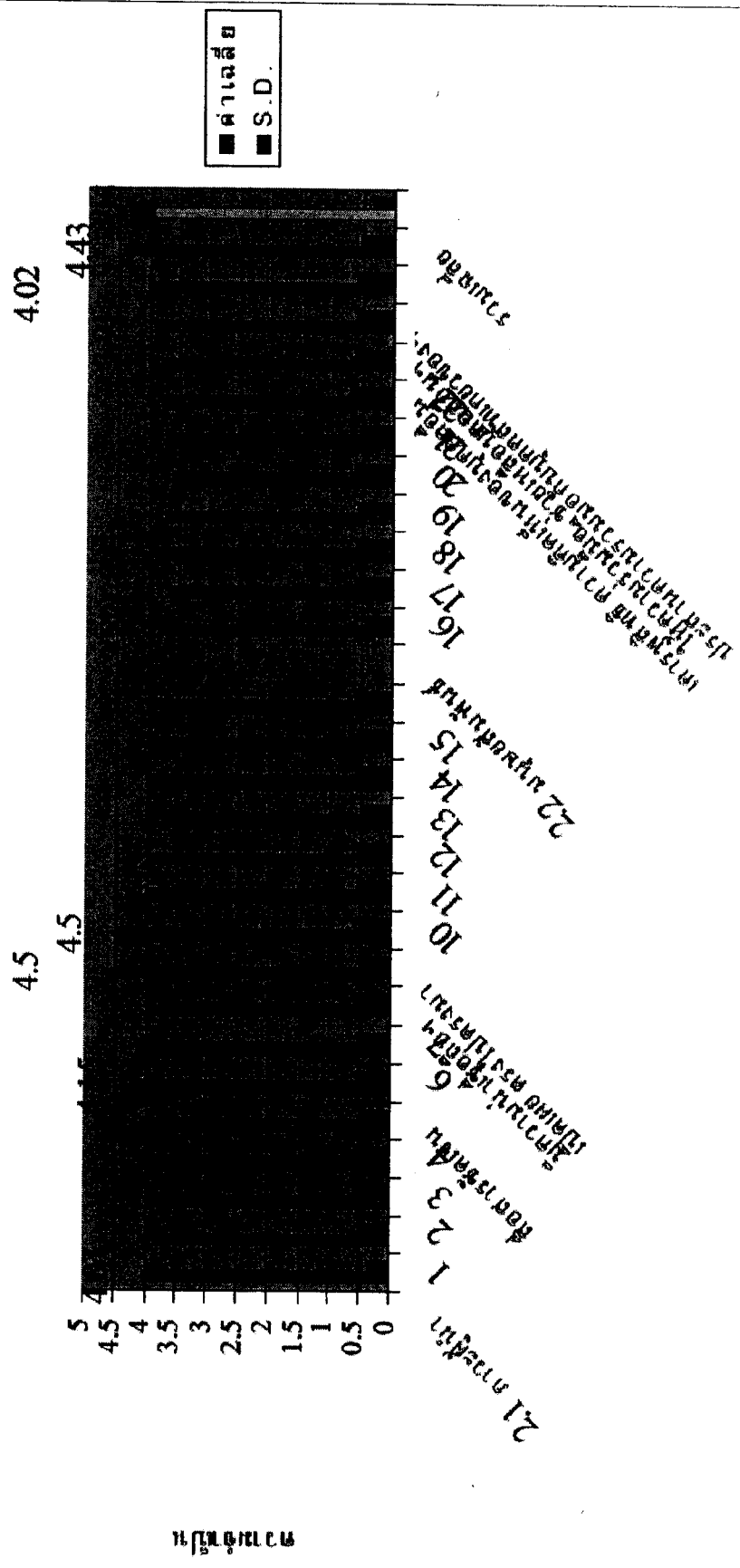

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะฯ
ด้านคุณลักษณะส่วนตัว

คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความจำเป็น
ของคุณลักษณะฯ ด้านคุณลักษณะด้านสังคมและชุมชน

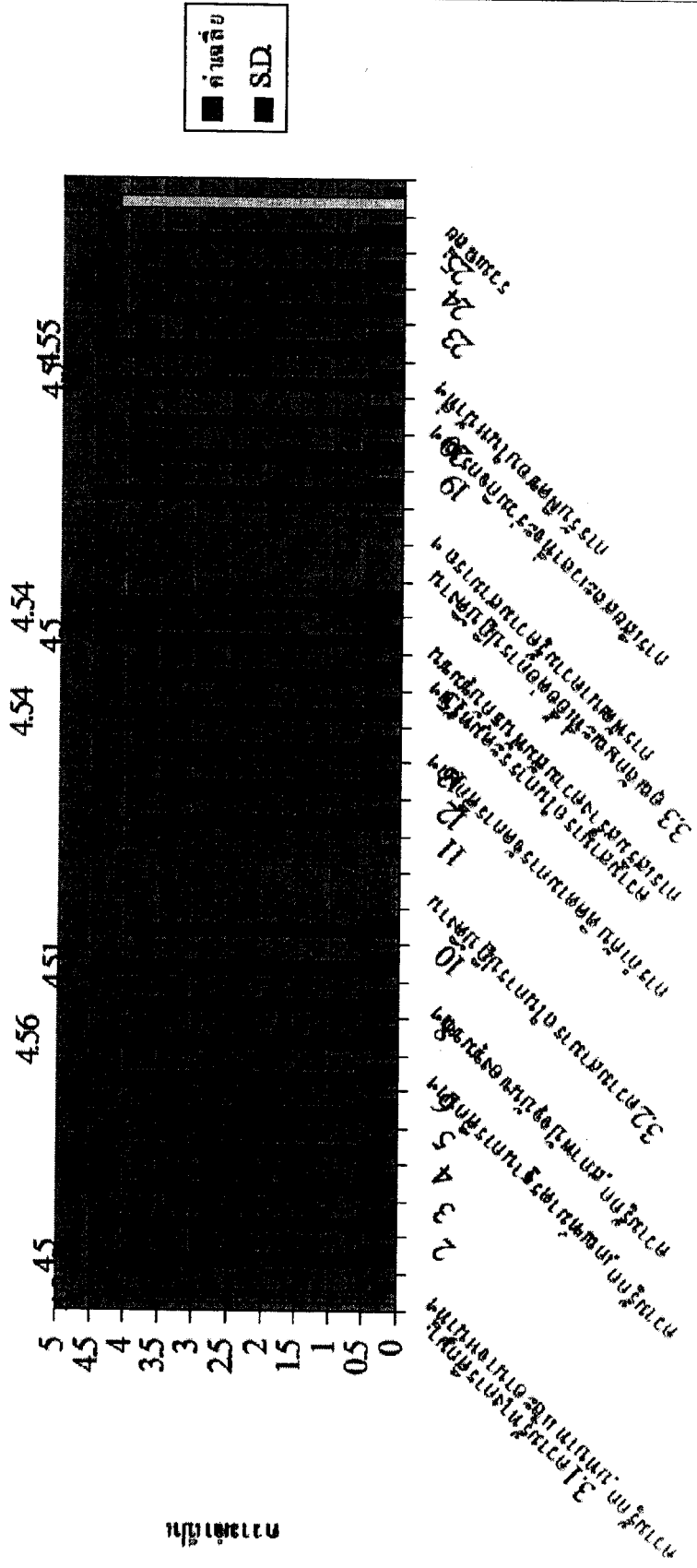

คุณลักษณะ

ค่าเฉลี่ย

■ ค่าเฉลี่ย
■ S.D.

ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความจำเป็นของคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวพระิพะธั อูมา
วัน เดือน ปีเกิด	13 มิถุนายน 2523
สถานที่เกิด	อำเภอชะหรััง จัังหวัดปัตตานี
ประวัติการศึกษา	วทบ. (ชีววิทยา) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา ป.บัณฑิต (ทางการสอน) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านบูดี อำเภอชะหรััง จัังหวัดปัตตานี โรงเรียนสุวรรณไพลุสย์ อำเภอชะหรััง จัังหวัดปัตตานี
ตำแหน่ง	ครู